

STEZKA ČASU / ŚCIEŻKA CZASU

*Turistický průvodce Olomouckým krajem a Opolským vojvodstvím /
Przewodnik turystyczny po Kraju Ołomunieckim i Województwie Opolskim*

Obsah

Stežka času	4–5
-------------------	-----

Městské památky, hrady a zámky	6
Hrad Bouzov	7
Soubor barokních kašen a sloupů v Olomouci	8–9
Hrad Helfštýn	10
Hrad Šternberk	11
Zámek Náměšť na Haně	12
Zámek Tovačov	13
Zámek Čechy pod Kosířem	14
Zámek Plumlov	15
Zámek Úsov	16
Zámek Velké Losiny	17
Zámek Jánský Vrch	18
Městská a obecní veřejná knihovna	19
Władysława Broniewského v Nyse	20
Piastovská věž v Opoli	21
Staré město s radnicí v Brzegu	22
Socha sv. Jana Nepomuckého v Prudniku	23
Staré město a radnice v Paczkově	23–25
Radnice v Głogówku	26
Hrad v Otmuchově	27
Zámek v Moszně	28
Zámek ve Slezském Kamení	29
Zámek v Rogowě Opolském	30
Kanal Mlynovka v Opoli	30

Církevní a kulturní památky	31
Bazilika minor Navštívení Panny Marie, Svatý Kopeček	32–33
Arcibiskupský palác v Olomouci	34–35
Vlastivědné muzeum v Olomouci	36
Soubor staveb lidové architektury v Příkazích (Hanacké skanzen)	37
Expozice Čarodějnické procesy v Šumperku	38
Dřevěné kostelíky – Žárová, Maršíkov, Klepáčov	39
Bazilika sv. Jakuba a Anežky v Nyse	40
Poutní místo sv. Anny – františkánský klášter s kalvárií	41
Cisterciácké opatství v Jemelnici	42–43
Katedrála sv. Kříže v Opoli	44
Kostel sv. Trojice (františkánský) v Opoli	45
Kostel Panny Marie Bolesné a sv. Vojtěcha na Univerzitním návrší	46–47
Muzeum opolského Slezska v Opoli	48–49
Muzeum slezských Piastovců v Brzegu	50–51
Muzeum opolského venkova v Opoli-Bierkowicích	52
Diecézní muzeum v Opoli	53
Kostel sv. Mikuláše a sv. Františka Xaverského v Otmuchově	54–55
Ústřední muzeum válečných zajatců v Łambinowicích	56–57
Muzeum v Nyse – Biskupský palác	58

Technické památky	59
Císařsko-královská Olomoucká pevnost	60–61
Expozice času Šternberk	62–63
Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně	64–65
Muzeum kočárů Čechy pod Kosířem	66
Zlatorudné mlýny ve Zlatých Horách	67
Vojenské muzeum Staré Město	68
Železný most v Ozimku	69
Muzeum kovářství v Průškově	70
Gliwický kanál	71

Příroda, zahrady a parky	72
ZOO Olomouc	73
Historické parky Olomouc: Bezručovy sady, Smetanovy sady, Čechovy sady	74–75
Památník lovců mamutů v Přerově	76
Arboretum Bílá Lhota	77
Zbrašovské aragonitové jeskyně	78
Mladečské jeskyně	79
Javoříčské jeskyně	80
Jeskyně Na Pomezí	81
Jeskyně Na Špičáku	82
Mechová jezírka Rejvitz	83
Zoologická zahrada v Opoli	84
Stobrawská chráněná krajinná oblast	85
JuraPark Krasiejów	86
Chráněná krajinná oblast Hora sv. Anny	87
Údolí řeky Mała Panew	88

Gastronomie	89
Pivo – tradiční nápoj	90–91
Olomoucké tvarůžky	92–93
Sýr Niva – Mlékárna Otínoves	94
Památkově chráněná pekárna v Kuniowě	95
Pivovar v Namysłowě	96
Pivovar v Glubčicích	97

Informace o Olomouc region Card	98
Informační centra – Olomoucký kraj	99
Informační centra – Opolské vojvodství	zadní strana obálky

zapojení do Olomouc region Card

bezbarierový vstup

Spis treści

Ścieżka czasu	4–5
---------------------	-----

Zabytki miejskie, zamki i pałace	6
Zamek Bouzov	7
Zespół fontann i kolumn barokowych w Olomuńcu	8–9
Zamek Helfštýn	10
Zamek Šternberk	11
Pałac Náměšť na Haně	12
Zamek Tovačov	13
Pałac w Cechách pod Kosířem	14
Zamek Plumlov	15
Zamek Úsov	16
Pałac Velké Losiny	17
Zamek Jánský Vrch	18
Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. Władysława Broniewskiego w Nysie	19
Wieża Piastowska w Opolu	20
Stare miasto wraz z ratuszem w Brzegu	21
Figura św. Jana Nepomucena w Prudniku	22
Stare miasto oraz ratusz w Paczkowie	23
Ratusz w Głogówku	24–25
Zamek w Otmuchowie	26
Pałac w Mosznej	27
Pałac w Kamieniu Śląskim	28
Zamek w Rogowie Opolskim	29
Kanal Młynówka w Opolu	30

Zabytki sakralne i zabytki kultury	31
Bazylika mniejsza Zwiastowania Najświętszej Marii Panny, Svatý Kopeček	32–33
Pałac Arcybiskupów w Olomuńcu	34–35
Muzeum Regionalne w Olomuńcu	36
Zespół budowli architektury ludowej w Příkazach (Skansen hanacki)	37
Expozycja Procesy czarownic w Szumperku	38
Drewniane kościołki – Žárová, Maršíkov, Klepáčov	39
Bazylika św. Jakuba i Agnieszki w Nysie	40
Sanktuarium Annogórskie – Franciszkański Zespół Klasztorno-Kalwaryjski	41
Opactwo Cystersów w Jemielnicy	42–43
Katedra św. Krzyża w Opolu	44
Kościół św. Trójcy (Franciszkanów) w Opolu	45
Kościół Matki Boskiej Bolesnej i św. Wojciecha na Wzgórzu Akademickim	46–47
Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu	48–49
Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu	50–51
Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu-Bierkowicach	52
Muzeum Diecezjalne w Opolu	53
Kościół św. Mikołaja i św. Franciszka Ksawerego w Otmuchowie	54–55
Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach	56–57
Muzeum w Nysie – Pałac Biskupów	58

Zabytki techniki	59
Cesarsko-królewską twierdza Olomuniec	60–61
Ekspozycja czasu Šternberk	62–63
Elektrownia szczytowo-pompowa Dlouhé Stráně	64–65
Muzeum Powozów Čechy pod Kosířem	66
Młyny do rudy złota w Zlatých Horách	67
Muzeum Wojska Staré Město	68
Most żelazny w Ozimku	69
Muzeum Kowalstwa w Průškovie	70
Kanal Gliwicki	71

Przyroda, parki i ogrody	72
ZOO Olomuniec	73
Zabytkowe parki w Olomuńcu: Bezručovy sady, Smetanovy sady, Čechovy sady	74–75
Skansen łowców mamutów	76
Arboretum Bílá Lhota	77
Zbraszowskie Jaskinie Aragonitowe	78
Jaskinie Mladeckie	79
Jaskinie Jaworzyskie	80
Jaskinie Na Pomezí	81
Jaskinia Na Špičáku	82
Jeziora mchowe Rejvitz	83
Ogród Zoologiczny w Opolu	84
Stobrawski Park Krajobrazowy	85
JuraPark Krasiejów	86
Park Krajobrazowy Góra św. Anny	87
Dolina Małej Panwi	88

Gastronomia	89
Piwo – tradycyjny napój	90–91
Serki olomunieckie (kwargle)	92–93
Ser Niva – Mleczarnia Otínoves	94
Zabytkowa piekarnia w Kuniowie	95
Browar w Namysłowie	96
Browar w Glubczycach	97

Informacje dotyczące Olomouc region Card	98
System informacji turystycznej Kraju Olomunieckiego	99
System informacji turystycznej Województwa Opolskiego	tylna strona okładki

objęte Olomouc region Card

wejście dla osób niepełnosprawnych

Stezka času

Vážení návštěvníci,

„Stezka času“ je společný turistický produkt Olomouckého kraje a Opolského vojvodství. Oba tyto regiony pojí nejen geografická blízkost, ale mají rovněž společné historické a kulturní kořeny. Právě proto byl jako hlavní motiv průvodce zvolen prvek času, který se odráží ve všech aspektech lidského jednání a zároveň se zaslouhuje o kulturní blízkost obou regionů. Ty svůj zájem o spolupráci stvrdily v roce 2002 smluvně a začaly se tak podílet na udržování a rozvoji kulturního dědictví z obou stran hranice.

Průvodce po atrakcích Olomouckého kraje a Opolského vojvodství je pro návštěvníky podnětem k poznání zajímavých míst obou regionů, v nichž se prvek času odráží jak z hlediska historického, tak přirozeného vývoje. Vliv času je znatelný všude kolem nás – ať už v množství dochovaných památek a dalších výtvorů lidské činnosti, nebo v tom, jakým způsobem člověk v průběhu historie přetváří své okolí, jak se mění jeho zvyky a tradice.

Stezka času je inspirací k návštěvě hradů, zámků, církevních budov i kostelů, představuje přírodní bohatství krajů a tipy na výlety, zve k rozptýlení u dobrého jídla i k relaxaci a odpočinku v lázních či wellness centrech. Objevte na Stezce času všechno příjemné, co Olomoucký kraj a Opolské vojvodství nabízí.

Ścieżka czasu

Drodzy goście,

„Ścieżka czasu“ jest wspólnym produktem turystycznym Kraju Łomunieckiego i Województwa Opolskiego. Regiony te łączy nie tylko bliskość geograficzna, ale również wspólne korzenie społeczno-historyczne i kulturowe. Właśnie dlatego głównym motywem przewodnika uczyniono element czasu, który znajduje odbicie we wszystkich aspektach działalności człowieka i jednocześnie przyczynia się do kulturowej bliskości obu regionów. Swoje zainteresowanie współpracą te sąsiadujące ze sobą regiony potwierdziły w 2002 roku, zawierając umowę, która pozwoliła podjąć wspólne działania zmierzające do zachowania i rozwoju dziedzictwa kulturowego po obu stronach granicy.

Przewodnik po atrakcjach Kraju Łomunieckiego i Województwa Opolskiego może się stać dla odwiedzających inspiracją do poznania ciekawych miejsc obu regionów, w których rozwoju historycznym i naturalnym odzwierciedla się element czasu. Wpływ czasu jest widoczny wszędzie wokół nas – dostrzegamy go w wielu zachowanych zabytkach i innych wytworach działalności człowieka, a także w tym, w jaki sposób człowiek z biegiem czasu przekształca swoje otoczenie, jak zmieniają się jego zwyczaje i tradycje.

„Ścieżka czasu“ stanowi zachętę do zwiedzenia zamków, pałaców, budowli sakralnych i kościołów, prezentuje bogactwo przyrodnicze regionów i przedstawia propozycje wycieczek, zaprasza do zabawy przy dobrym jedzeniu oraz do relaksu i wypoczynku w uzdrowiskach i centrach wellness. Odkryjmy na „Ścieżce czasu“ wszystkie atrakcje i przyjemności, jakie Kraj Łomuniecki i Województwo Opolskie mają nam do zaoferowania.

Městské památky, hrady a zámky Zabytki miejskie, zamki i pałace

Oba regiony se pyšní množstvím architektonických památek, které jsou dokladem umu a řemeslné zručnosti našich předků. Jedná se o pozůstatky minulosti a také hmatatelný důkaz toho, jak se v průběhu času měnil dobový vkus a styl. Zároveň jsou tyto památky přímým odkazem na vyšší autority z řad urozených rodů, panovníků i církve. Z toho důvodu rozhodně stojí architektonické dědictví za zhlédnutí i dnes. Návštěvníci mohou spolu s touto kategorií poznávat mnoho obdivuhodných staveb, o které v obou regionech rozhodně není nouze.

Oba regiony mohou poszczycić się licznymi zabytkami architektury, będącymi dowodem zdolności i zręczności rzemieślniczej naszych przodków. Jest to ważne dziedzictwo przeszłości, a także namacalny dowód na to, jak w czasie zmieniały się styl i gust. Jednocześnie zabytki te są bezpośrednią spuścizną wyższych warstw społecznych - rodów szlacheckich, władców i kościoła. Tej wyjątkowej spuściznie architektury zdecydowanie warto przyjrzeć się również dzisiaj. W tej kategorii zwiedzający mogą poznawać wiele atrakcyjnych budowli, których w obu regionach zdecydowanie nie brakuje.

 Hrad Bouzov
 Zamek Bouzov

Hrad Bouzov byl založen na přelomu 13. a 14. století. Od roku 1696 patřilo panství s hradem Řádu německých rytířů. Dnešní podobu typického romantického sídla získal hrad po rozsáhlé přestavbě v letech 1895–1910. Hrad je plně zařízen a vybaven obrazy, uměleckými předměty, historickým i na míru vyrobeným nábytkem. Dnes hrad patří mezi nejmalebnější historické stavby v České republice a je vyhledávaným cílem filmařů. To jsou důvody, proč je tato historická dominanta tyčící se na zalesněných kopcích nedaleko Litovle tak hojně navštěvována. Hrad byl v roce 1999 prohlášen za národní kulturní památku.

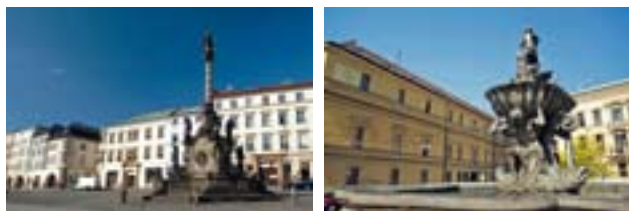
Zamek Bouzov został zbudowany na przełomie XIII i XIV wieku. Od 1696 roku majątek wraz z zamkiem należał do Zakonu Rycerzy Niemieckich, czyli zakonu krzyżackiego. Obecny kształt typowej romantycznej siedziby zamek zyskał po rozległej przebudowie w latach 1895–1910. Zamek jest w pełni urządzony i wyposażony w obrazy, dzieła sztuki, zabytkowe przedmioty i wykonane na miarę meble. Dziś to jedna z najbardziej malowniczych budowli w Republice Czeskiej i popularne miejsce wśród filmowców. To dlatego ten zbytek, wznoszący się na zalesionych wzgórzach niedaleko miejscowości Litovel, jest tak licznie odwiedzany. W 1999 roku zamek został uznany za narodowy zbytek kultury.

Adresa/adres: Státní hrad Bouzov, 783 25 Bouzov 8 / tel.: +420 585 346 202 / www.hrad-bouzov.cz /
GPS: 49°42'14.875"N, 16°53'21.619"E / **otevřací doba/godiziny otwarcia:** duben a říjen 9–15 h, květen a září 9–16 h, červen 9–17 h, červenec a srpen 10–18 h (denně mimo pondělí)/kwiecień i październik 9.00–15.00, maj i wrzesień 9.00–16.00, czerwiec 9.00–17.00, lipiec i sierpień 10.00–18.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Soubor barokních kašen a sloupů v Olomouci

Díla patřící do tohoto souboru vznikala po dobu sedmdesáti let a dnes představují jeden ze základních prvků určujících tvář Olomouce. Jmenovitě se jedná o Herkulovu kašnu (1687–1688), Caesarovu kašnu (1725), Neptunovu kašnu (1683), Jupiterovu kašnu (1735), Merkurovu kašnu (1727), kašnu Tritonů (1709), Čestný sloup Nejsvětější Trojice (1716–1754) a Mariánský sloup (1716–1723). Jsou dokladem stavebního a uměleckého rozvoje města, které bylo v období třicetileté války téměř zničeno. Proto je lze považovat za jeden ze symbolů znovuzrození Olomouce. Soubor šesti dochovaných barokních kašen s antickou tematikou, které se nacházejí na poměrně malém území, představuje skutečný unikát evropského významu. Kašny spolu s morovými sloupy již v dřívějších dobách dotvářely osobitost města. Z uměleckého hlediska je z celého souboru barokních kašen a sloupů nejvýznamnější Čestný sloup Nejsvětější Trojice, který byl v roce 2000 prohlášen za památku světového kulturního dědictví UNESCO. Pro úplnost je třeba dodat, že soubor olomouckých kašen v historickém jádru města doplňuje ještě novodobá Arionova kašna z roku 2002 umístěná u olomoucké radnice.

Adresa: Informační centrum Olomouc, Horní náměstí, 779 11 Olomouc / tel.: +420 585 513 385 / www.olomouc.eu

Zespół fontann i kolumn barokowych w Ołomuńcu

Dziela zaliczane do tego zespołu powstawały w ciągu siedemdziesięciu lat i dziś stanowią jeden z podstawowych elementów kształtujących obraz Ołomuńca. Są to Fontanna Herkulesa (1687–1688), Fontanna Cezara (1725), Fontanna Neptuna (1683), Fontanna Jowisza (1735), Fontanna Merkurego (1727), Fontanna Trytonów (1709), Kolumna Trójcy Przenajświętszej (1716–1754) i Słup Maryjny (1716–1723). Zespół stanowi świadectwo budowlanego i artystycznego rozwoju miasta, które w okresie wojny trzydziestoletniej zostało prawie w całości zniszczone. Dlatego można go uważać za jeden z symboli odrodzenia Ołomuńca. Zespół sześciu zachowanych fontann barokowych o tematyce antycznej, które znajdują się na stosunkowo małym obszarze, stanowi prawdziwy unikat o znaczeniu europejskim. Fontanny razem z kolumnami morowymi już we wcześniejszych epokach kształtowały indywidualność miasta. Pod względem artystycznym z całego zespołu barokowych fontann i kolumn najwspanialsza jest Kolumna Trójcy Przenajświętszej, która w 2000 roku została uznana za zabytek światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO. Zespół ołomunieckich fontann w historycznym centrum miasta dopełnia jeszcze współczesna Fontanna Ariona z 2002 roku, usytuowana w sąsiedztwie ołomunieckiego ratusza.

Adres: Informační centrum Olomouc (Centrum Informacji Ołomunieckiej), Horní náměstí, 779 11 Olomouc / tel.: +420 585 513 385 / www.olomouc.eu

Hrad Helfštýn Zámek Helfštýn

Hrad byl postaven za účelem střežit hlavní cestu do Slezska. Snad i proto byl situován právě na zalesněném hřebeni nad údolím řeky Bečvy zhruba 4 km jihovýchodně od Lipníka nad Bečvou. Helfštýn je jedním z nejrozsáhlejších hradů ve střední Evropě s údajně nejdelsími hradebními zdmi na území ČR. V současné době je hradní komplex dějištěm mnoha kulturních a společenských akcí. Největší z nich je pak každoroční mezinárodní setkání uměleckých kovářů Hefaiston. K návštěvě láká také stálá expozice uměleckého kovářství a historické mincovny.

Zámek vznikl na místě hlavního szlaku na Śląsk. Zapewne też dlatego został usytuowany na zalesionym grzbiecie nad doliną rzeki Bečvy okolo 4 km na południowy wschód od Lipníka nad Bečvou. Helfštýn jest jednym z najbardziej rozległych zamków w Europie Środkowej, z prawdopodobnie najdłuższymi murami na terenie RCZ. Obecnie kompleks zamkowy stanowi miejsce wielu imprez kulturalnych i społecznych. Najbardziej z nich jest coroczne międzynarodowe spotkanie mistrzów kowalstwa artystycznego Hefaiston. Do odwiedzin zachęca też stała ekspozycja kowalstwa artystycznego i zabytkowej mennicy.

Adresa/adres: Hrad Helfštýn, 751 32 Týn nad Bečvou / tel.: +420 581 797 093 / www.helfstyn.cz / GPS: 49°31'4.461"N, 17°37'43.269"E / otevírací doba/godiny otváření: březen 9–16 h (sobota a neděle), duben 9–17 h, květen–srpen 9–18 h, září–říjen 9–17 h (denně mimo pondělí)/marzec 9.00–16.00 (sobota i neděle), kwiecień 9.00–17.00, maj–sierpień 9.00–18.00, wrzesień–październik 9.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Hrad Šternberk Zámek Šternberk

Hrad Šternberk, láká návštěvníky nevšední atmosférou. Půvabnou kulisu hradu potom tvoří okolní lesopark a dnešní podhradí. Návštěvníci hradu mohou obdivovat kolekci středověkého umění, renesančního malířství a barokních obrazů. Velmi vzácné jsou gotické a renesanční dřevěné plastiky, vitráže, nábytek, kožené tapety. Unikátní je také soubor kachlových kamen od renesance až k empiru. Hrad Šternberk nabízí i pohled do života moderní šlechty počátku 20. století v podobě moderně řešené koupelny nebo secesního osobního výtahu.

Zámek Šternberk, urzeka odwiedzających niezwykłą atmosferą. Pełne uroku otoczenie zamku tworzą okoliczny park i dzisiejsze podzamcze. Zwiedzający mogą podziwiać w zamku kolekcję sztuki średniowiecznej, malarstwa renesansowego i barokowych obrazów. Bardzo cenne są gotyckie i renesansowe dzieła sztuki wykonane z drewna, witraże, meble, skórzane tapety. Unikatowy jest także zespół pieców kaflowych pochodzących z okresu od renesansu aż do empiru. Hrad Šternberk oferuje wgląd w życie nowoczesnej szlachty z początku XX wieku, można tam zobaczyć choćby nowoczesnie zaprojektowaną łazienkę czy secesyjną windę osobową.

Adresa/adres: Státní hrad Šternberk, Horní náměstí 6, 785 01 Šternberk / tel.: +420 585 012 935, +420 725 718 059 / www.hrad-sterberk.cz / GPS: 49°43'59.43"N, 17°18'6.52"E / otevírací doba/godiny otváření: duben a říjen 10–17 h (víkendy a svátky), květen, červen a září 10–17 h (denně mimo pondělí), červenec a srpen 10–18 h (denně mimo pondělí)/kwiecień i październik 10.00–17.00 (weekendy i święta), maj, czerwiec i wrzesień 10.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków), lipiec i sierpień 10.00–18.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Zámek Náměšť na Hané **Pałac Náměšť na Hané**

Půvabný barokní zámek Náměšť na Hané se nachází asi 15 km od Olomouce. Kromě sbírek míšeňského porcelánu a historického nábytku jsou zde k vidění také cestovní a slavnostní bohatě zdobené kočáry, ve kterých jezdili olomoučtí biskupové a arcibiskupové. Zámek je obklopen francouzským kruhovým parkem, z něhož vyběhají do čtyř světových stran lipové aleje, a který tak přímo láká k procházce. Okolí zámku křížují četné turistické trasy a cyklotrasy, které jsou výzvou pro milovníky přírody a pohybu.

Pelen orok barokový palác Náměšť na Hané leží okolo 15 km od Olomouce. Oprócz kolekcji miśnieńskiej porcelany i zabytkowych mebli można tu także zobaczyć podróżne i odświętne, bogato zdobione powozy, którymi jeździli biskupi i arcybiskupi olomunieccy. Pałac jest otoczony francuskim ogrodem na planie koła, z którego w cztery strony świata biegną lipowe aleje, wprost zapraszając na przechadzkę. W okolicy pałacu krzyżują się liczne trasy turystyczne i ścieżki rowerowe, które stanowią wyzwanie dla miłośników przyrody i ruchu.

Adresa/adres: Zámek Náměšť na Hané, 783 44 Náměšť na Hané / **tel.:** +420 585 952 184 / <http://zamek.namestnahane.cz/> / **GPS:** 49°35'54.55"N, 17°3'45.809"E / **otevřací doba/godiziny otwarcia:** duben a říjen 9–16 h (víkendy a svátky), květen až září 9–17 h (denně mimo pondělí)/kwiecień i październik 9.00–16.00 (weekendy i święta), od maja do września 9.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Zámek Tovačov **Zamek Tovačov**

Dominantu zámku tvoří Španilá věž vysoká 96 m, z jejíhož vrcholu se otevírá nezapomenutelná vyhlídka do širokého okolí. Zámek je obklopen z velké části vodou a lužními lesy, proto byl v minulosti dobře chráněnou vodní tvrzí. Za vidění určitě stojí především renesanční portál zámekské věže z roku 1492, považovaný za první renesanční práci v zemích na sever od Alp, dále pak kaple s raně barokní štukaturou nebo schodiště ve stylu „Viedeňské dvorní opery“ a obřadní síň města. V zámku je umístěna stálá expozice posledních majitelů – Gutmannů a je možné zhlédnout řadu příležitostných výstav, z nichž nejoblíbenější jsou výstavy květinové.

Charakterystickým elementem zámku jest Wieża Hiszpańska o wysokości 96 m, z której szczytu rozciąga się niezapomniany, rozległy widok na okolice. Zamek jest otoczony w większości wodą i lasami łęgowymi, dlatego w przeszłości był dobrze chronioną twierdzą na wodzie. Z pewnością warto zobaczyć przede wszystkim renesansowy portal wieży zamkowej z 1492 roku, uważany za pierwsze dzieło renesansowe na ziemiach leżących na północ od Alp, ponadto kaplicę z wczesnobarokową sztukaterią, schody w stylu „Wiedeńskiej Opery Dworskiej“ i salę ceremonialną miasta. W zamku mieści się stała wystawa poświęcona ostatnim właścicielom – Gutmannom, można też obejrzeć wiele wystaw okazjonalnych, z których najpopularniejsze są wystawy kwiatowe.

Adresa/adres: Zámek Tovačov, Cimburkova 2, 751 01 Tovačov / **tel.:** +420 581 731 309, +420 723 334 794 / <http://zamek.tovacov.cz/> / **GPS:** 49°25'48.3582"N, 17°17'29.04324"E / **otevřací doba/godiziny otwarcia:** duben, květen, září a říjen 10–17 h (pouze sobota a neděle), červen, červenec a srpen 10–18 h (denně mimo pondělí)/kwiecień, maj, wrzesień i październik 10.00–17.00 (tylko sobota i niedziela), czerwiec, lipiec i sierpień 10.00–18.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Zámek Čechy pod Kosířem **Pałac w Čechách pod Kosířem**

Zámek v Čechách pod Kosířem byl postaven v empírovém stylu. Nachází se na okraji obce v romanticky laděném parku s unikátními dřevinami z celého světa. K hraběcí rodině Silva-Tarouca, jež zámek vlastnila, zajižděl v letech 1849–1871 slavný český malíř Josef Mánes, který zde nacházel odpočinek a čerpal inspiraci. Momentálně zámek prochází rekonstrukcí. Po dokončení její první etapy bude na konci srpna 2012 pro návštěvníky otevřena zámecká expozice věnovaná majitelům rodu Silva-Tarouca a Josefu Mánesovi. V parku, který je veřejnosti přístupný, je k vidění např. pseudogotická vyhlídková věž nebo empírový altán, který sloužil jako Mánesův ateliér. V blízkosti zámku se nachází Hasičské muzeum a Muzeum historických kočárů.

Pałac w Čechách pod Kosířem został zbudowany w stylu empire. Leży na skraju miejscowości w romantycznie urządzonym parku z unikatowymi drzewami z całego świata. Właściciele pałacu, hrabiowską rodzinę Silva-Tarouca, odwiedzał w latach 1849–1871 słynny czeski malarz Josef Mánes, który znajdował tu wypoczynek i czerpał inspirację. Obecnie pałac jest remontowany. Po zakończeniu pierwszego etapu prac pod koniec sierpnia 2012 dla zwiedzających zostanie w pałacu otwarta ekspozycja poświęcona jego właścicielom – hrabiowskiemu rodowi Silva-Tarouca oraz Josefowi Mánesowi. W parku, udostępnionym do zwiedzania, można obejrzeć np. pseudogotycką wieżę widokową i empírową altanę, która służyła jako atelier Mánesa. W pobliżu zamku znajduje się Muzeum Straży Pożarnej i Muzeum Zabytkowych Powozów.

Adresa/adres: Zámek Čechy pod Kosířem, náměstí T. G. Masaryka 2, 796 01 Prostějov / tel.: +420 585 952 184 / **GPS:** 49° 32' 58.61"N 17° 02' 14.75"E

Zámek Plumlov **Zamek Plumlov**

Charakteristická třípatrová budova barokního Plumlovského zámku vyrostla nad hladinou Podhradského rybníka v letech 1680–1688 podle projektu architekta Karla Eusebia z Lichtenštejnu, který se nechal inspirovat slavnými italskými architekty své doby. Neskomrné požadavky na stavbu daly vzniknout svéráznému zámku, který i dnes působí ohromujícím a téměř strhujícím dojmem. Koná se zde řada oblíbených kulturních akcí. Zámek se nachází v rekreační oblasti Plumlovská přehrada. Malebné okolí tak přímo láká k romantickým toulkám přírodou.

Charakterystyczny, trzypiętrowy budynek barokowego zamku w Plumlovie wznosi się nad taflą Stawu na Podgrodziu (czes. Podhradský rybník) i został zbudowany w latach 1680–1688 według projektu architekta Karola Euzebiusza z Lichtensteina, którego zainspirowała twórczość włoskich architektów tamtej epoki. Ambitne oczekiwania w stosunku do budowy sprawiły, że powstał niezwykle zamek, który także dziś wywiera oszałamiające i porywające wrażenie. Odbývá się tu wiele popularnych imprez kulturalnych. Zamek leży w rejonie rekreacyjnym Zapory Plumlovskiej. Malownicza okolica wręcz zaprasza na romantyczne wędrówki wśród przyrody.

Adresa/adres: Zámek Plumlov, Zámecká 99, 798 03 Plumlov / tel.: +420 773 444 500 / www.zamek-plumlov.cz / **GPS:** 49°27'53.68"N,17°0'51.16"E / **otevřací doba/godiny otváření:** duben a říjen 13–18 h (o víkendech a svátcích), květen, červen a září 10–18 h (o víkendech a svátcích), červenec a srpen 10–18 h (denně mimo pondělí)/kwiecień i październik 13.00–18.00 (w weekendy i święta), maj, czerwiec i wrzesień 10.00–18.00 (w weekendy i święta), lipiec i sierpień 10.00–18.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Zámek Úsov Zamek Úsov

Tato původně gotická stavba patří mezi nejstarší na Moravě. Jako majitelé se zde vystřídali Šternberkové, Boskovicové a od roku 1597 byli vlastníky Lichtenštejnův, kteří nechali vystavět barokní zámekovou budovu. Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov je zařízením Vlastivědného muzea v Šumperku. Jedná se o jedinečné muzeum svého druhu ve střední Evropě. Součástí více než stoleté sbírky jsou lichtenštejnské lovecké trofeje pocházející z Polska, Itálie nebo až z daleké Afriky. Pro děti je v nejstarší části hradu umístěna interaktivní expozice Hádanky pánů z Vlašimi.

Ta pierwotnie gotycka budowla należy do najstarszych na Morawach. Właścicielami były tu kolejno rody Šternberkův, Boskovicův, a od roku 1597 Lichtenštejnův (Lichtensteinův), którzy polecieli wznieść barokowego budynku pałacowego. Muzeum Łowiecwa i Leśnictwa na zamku Úsov jest placówką Muzeum Regionalnego (Krajoznawczego) w Šumperku. To jedyne muzeum tego rodzaju w Europie Środkowej. Częścią ponad stuletniej kolekcji są trofea myśliwskie Lichtensteinów pochodzące z Polski, Włoch, a nawet z odległej Afryki. Dla dzieci w najstarszej części zamku została zorganizowana interaktywna ekspozycja Zagadki panów z Vlašimi.

Adresa/adres: Lovecko-lesnické muzeum v Úsově, Zámecká 1, 789 73 Úsov / tel.: +420 583 435 111 / www.usov-muzeum.cz / GPS: 49°47'53.88"N, 17°00'56.88"E / otevírací doba/godiziny otvarcia: duben, září a říjen 9–16.15 h, květen a červen 9–19 h, červenec a srpen 9–19.30 h (vždy denně mimo pondělí)/kwiecień, wrzesień i październik 9.00–16.15, maj i czerwiec 9.00–19.00, lipiec i sierpień 9.00–19.30 (zawsze codziennie oprócz poniedziałków)

Zámek Velké Losiny Pałac Velké Losiny

Zámek ve Velkých Losinách dal zbudovat na místě původní tvrze Jan mladší ze Žerotína již v roce 1589. Charakteristickým znakem zámku jsou trojpodlažní arkády trojkřídlého areálu tzv. vysokého zámku. Dominantou zámku je šestipodlažní věž. Při prohlídce návštěvníky jistě zaujme především unikátní rytířský sál vyzdobený koženými tapetami, kachlovými kamny a historickým přiborníkem. K nejcennějšímu mobiliáři patří tapisérie ze 17. století s výjevy z antické mytologie. Zámek je nechal proslulý čarodějnickými procesy, které vedl v letech 1678–1692 inkvizitor František Jindřich Boblík z Edelstadtu.

Pałac w Velkich Losinach został zbudowany w miejscu pierwotnej twierdzy przez Jana Młodszego z Żerotína już w 1589 roku. Cechą charakterystyczną pałacu są trzy kondygnacje arkad trzyskrzydłowego obiektu tzw. Wysokiego Pałacu. Nad pałacem dominuje sześciopiętrowa wieża. Zwiedzających z pewnością zainteresuje przede wszystkim unikatowa Sala Rycerska ozdobiona skórzanymi tapetami, z piecami kaflowymi i zabytkowym kredensem. Do najcenniejszego wyposażenia należą tapiserie z XVII wieku ze scenami z mitologii antycznej. Pałac niechlubnie zasłynął procesami czarownic, którymi w latach 1678–1692 kierował tu inkwizytor František Jindřich Boblík z Edelstadtu.

Adresa/adres: Státní zámek Velké Losiny, Zámecká 268, 788 15 Velké Losiny / tel.: +420 583 248 380 / www.zamek-losiny.cz / GPS: 50°01'23.42"N, 17°01'53.76"E / otevírací doba/godiziny otvarcia: duben a říjen 9–16 h (vikendy a svátky), květen a srpen 8–17 h (denně mimo pondělí), září 9–16 h (denně mimo pondělí)/kwiecień i październik 9.00–16.00 (weekendy i święta), maj i sierpień 8.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków), wrzesień 9.00–16.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Zámek Jánův Vrch **Zamek Jánův Vrch**

Národní kulturní památka zámek Jánův Vrch se tyčí na skalnatém úpatí nedaleko hranic s Polskem a tvoří tak výraznou dominantu města Javorník. Historie zámku je spjata s biskupstvím v polské Vratislavi, které objekt a s ním i celé Jesenícko vlastnilo od roku 1348. Zámek byl původně zbudován jako hrad, čemuž napovídá jeho poloha i vzhled. Na zámek byl přebudován teprve v 15. století. Součástí zámeckého areálu je také zahrada, ve které se nachází kašny a studánky. Zámek Jánův Vrch je ojedinělým památkovým objektem a zároveň chloubou celé jesenícké oblasti. V zámku se nachází jedinečná expozice dýmek a kuřáckých potřeb.

Narodowy zabytek kultury zamek Jánův Vrch wznosi się na skale niedaleko granicy z Polską, wyraźnie dominując nad miastem Javorník. Historia zamku jest związana z biskupstwem w polskim Wrocławiu, które było właścicielem obiektu i wraz z nim całej Ziemi Jeseníckiej od 1348 roku. Zamek był pierwotnie zbudowany jako gród obronny, za czym przemawia jego położenie i wygląd. Został przebudowany na pałac mieszkalny dopiero w XV wieku. Częścią kompleksu zamkowego jest także ogród, w którym znajdują się fontanny i źródła. Zamek Jánův Vrch jest cennym obiektem zabytkowym i jednocześnie chlubą całego regionu jeseníckiego. W zamku znajduje się unikatowa ekspozycja fajek i przyborów fajkowych.

Adresa/adres: Státní zámek Jánův Vrch, 790 70 Javorník / tel.: +420 584 440 286 / www.janyvvrch.cz / GPS: 50°23'22.82"N, 17°00'00.61"E / otevírací doba/godiny otváření: duben a říjen 9–15 h (víkendy a svátky), květen a červen 9–16 h (denně mimo pondělí), červenec a srpen 9–16 h (denně mimo pondělí)/kwiecień i październik 9.00–15.00 (weekendy i święta), maj i czerwiec 9.00–16.00 (codziennie oprócz poniedziałków), lipiec i sierpień 9.00–16.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Městská a obecní veřejná knihovna v Nysě

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie

Nysa, nazývaná „Slezským Římem“ je městem s četnými historickými památkami nacházejícími se na úžasných místech. Knihovna sídlí v bývalém Domě městské váhy, datovaným do období let 1602–1604. Tato renesanční budova je považována za jednu z nejceněnějších památek světské architektury s úžasnými sochařskými detaily a mistrovským zdobením. V arkádovém loubí stála úřední váha zboží. Sídli zde úřad pro míru a váhy a administrativní sídlo biskupského knížectví, kde bylo uschováno vzorové měřidlo lokte. Do dnešního dne se dochovaly zbytky nástěnných maleb a pomník Justitie neboli Spravedlnosti, bdící nad nyskými kupci. Památkou po napoleonských válkách je dělová koule, která v roce 1807 tento objekt zničila. Jeho obnova proběhla teprve v roce 1890.

Nysa zwana „śląskim Rzymem“ jest miastem, które posiada liczne zabytki, zlokalizowane w niepowtarzalnych miejscach. Biblioteka mieści się w byłym „Domu Wagi Miejskiej“, datowanym na lata 1602–1604 r. Renesansowy budynek uznawano za jeden z najcenniejszych okazów architektury świeckiej, gdyż zachwycał detalami rzeźbiarskimi oraz mistrzowskimi zdobieniami. W arkadowych podcieniach znajdowała się urzędowa waga towarowa. Mieściła się tu izba miar i wag oraz siedziba administracyjna księstwa biskupiego, gdzie przechowywano wzorec łokcia. Do dziś przetrwały fragmenty polichromii i pomnik Justitii, czyli Sprawiedliwości, czuwającej nad nyskimi kupcami. Pozostałością po wojnach napoleońskich jest kula armatnia, która w 1807 r. zniszczyła obiekt. Odbudowano go dopiero w 1890 r.

Adresa/adres: ul. Sukiennicza 2, 48-300 Nysa / tel.: +48 774 332 756 / www.migbp.nysa.pl

Piastovská věž v Opoli **Wieża Piastowska w Opolu**

Symbol spojovaný s úspěšnou obranou opolského vojvodství, které mělo být v roce 1998 zrušeno v rámci reformy správního uspořádání Polska. Křivá věž z doby knížete Bolka I. je díky nerovnoměrně sedajícím základům odkloněna od svislice o 1,5 stupně. Patří k nejstarším památkám obranné architektury v Polsku a představuje jediný zachovaný prvek hradu zbořeného v roce 1928 orgány opolského regentství. Důvodem měly být příliš vysoké náklady na údržbu objektu. Takto bylo rozhodnuto také o donjonu z 18. století. Místní se však rozhodli nedovolit jeho zbourání. Pod tímto tlakem regent rozhodnutí změnil. Stojí za to vyjít po 160 schodech na vrchol této gotické stavby a vidět panorama Opole z výšky dvaatřiceti metrů.

To symbol kojarzący się z udaną obroną województwa opolskiego, gdy miało zniknąć z mapy Polski w czasie reformy administracyjnej z 1998 r. Krzywa wieża z czasów księcia Bolka I odchyła się od pionu o 1,5 stopnia, co wynika z nierówno osiadających fundamentów. Należy do najstarszych zabytków architektury obronnej w Polsce i jest jedyną pozostałością po zamku, zburzonym w 1928 r. przez władze rejencji opolskiej. Powodem miały być zbyt duże koszty utrzymania obiektu. W ten sposób został też przesądzony los XIII-wiecznego donjonu. Opolanie postanowili jednak obronić go przed rozbiórką. Pod ich naciskiem prezydent rejencji zmienił decyzję. Warto dostać się na szczyt gotyckiej budowli, pokonując ponad 160 schodów, aby zobaczyć panoramę Opola z wysokości 42 metrów.

Adresa/adres: ul. Piastowska 14, 46-020 Opole / tel.: +48 774 524 224 / www.opole.pl

Staré město s radnicí v Brzegu **Stare miasto wraz z ratuszem w Brzegu**

Náměstí v Brzegu připomíná miniaturu nejkrásnějších evropských center. Měšťanské domy po obvodu náměstí reprezentují gotický, barokní i renesanční sloh. Ústředním bodem náměstí je radnice postavená knížetem Jiřím II. na místě dřívější gotické radnice, která shořela v roce 1569. Právě tomuto vládcí vděčí město za svůj největší rozkvět. Ve Velké stropní síni z roku 1648 s úchvatným modřewiovým obkladem stropu se do dnešního dne konají městská setkání. Obdiv vzbuzuje také Síní radních v rokokovém slohu. Atrakcí města je řada kostelů, památek působnosti řeholních řádů, které na přelomu 12. a 13. století přicházely do města. Usadili se tady například františkáni, johanité, dominikáni.

Rynek w Brzegu przypomina miniaturę najpiękniejszych centrów europejskich. Otaczające go kamienice prezentują styl gotycki, barokowy i renesansowy. Centralnym punktem jest ratusz wybudowany przez księcia Jerzego II, w miejscu gotyckiego, spalonego w 1569 r. To właśnie temu władcy miasto zawdzięcza największy rozkwit. W Wielkiej Sali Stropowej z 1648 r., zachwycającej modrzewiowym wykończeniem sufitu, odbywają się do dziś spotkania miejskie. Podziw budzi także Sala Rajców w stylu rokokowym. Atrakcją są rozliczne kościoły, będące pozostałością po zgromadzeniach zakonnych, które na przełomie XII i XIII w. tłumnie przybywały do miasta. Osiedlili się tu m.in. franciszkanie, joannici, dominikanie.

Adresa/adres: ul. Rynek, 49-300 Brzeg / www.brzeg.pl

Socha sv. Jana Nepomuckého v Prudniku Figura św. Jana Nepomucena w Prudniku

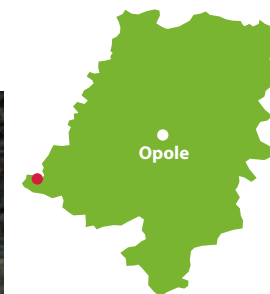
Na Prudnickém náměstí s historickými měšťanskými domy najdeme řadu symbolických pomníků odkazujících na historické události. Hned vedle radnice se tyčí barokní sloup z roku 1733 se sochou sv. Jana Nepomuckého, patrona dobré zpovědi, ochránce před povodněmi a suchem. O tři roky později se u jeho podnože objevily dvě pískovcové sochy andělů. Na kamenném soklu jsou uvedena jména řady přispěvatelů, mezi nimiž je i tehdejší starosta a městští radní. Milovníci hlavolamů se zastavují u podstavce a snaží se rozluštit zakódovaná data ze života světce. O několik metrů dál se nachází Mariánský sloup z konce 17. století připomínající oběti morové epidemie z roku 1624. Jejím zakladatelem je městský notář.

Prudnický Rynek z zabytkovými kamieniczkami obfityje w symboliczne pomniki, nawiązujące do historycznych wydarzeń. Tuż koło ratusza góruje barokowa kolumna z 1733 r. zwieńczona postacią św. Nepomucena, patrona dobrej spowiedzi, który ochraniał przed powodzią oraz suszą. Trzy lata później u jego stóp dłożono dwie figury aniołów z piaskowca. Na kamiennym cokole wyrzeźbiono nazwiska licznych fundatorów, wśród których znajduje się, m.in. ówczesny burmistrz i rajcy miejscy. Miłośnicy łamigłówek zatrzymują się przy postumencie, aby rozszyfrować zakodowane daty związane z życiem świętego. Kilkanaście metrów dalej znajduje się Kolumna Maryjna z końca XVII w. przypominająca o ofiarach dżumy z 1624 r. Jej fundatorem był notariusz miejski.

www.prudnik.pl

Staré město a radnice v Paczkowě Stare miasto oraz ratusz w Paczkowie

Ne náhodou si toto malé město v jižní části Opolského vojvodství získalo přívlastek polského Carcassonne, srovnatelného s nejkrásnějším středověkým komplexem ve Francii. Centrum Paczkowa je obehnané hradbami ze 14. století délky více než 1,2 kilometru, dosahující až 7 metrů výšky. Do dnešního dne se dochovalo až 19 bašt z celkových 24, tři městské brány s věžemi a Nyská brána. Na Wroclawské věži je zřízena vyhlídka, z níž lze obdivovat panoráma celého okolí. Perlou tohoto osmitisícového města je radnice z 19. století s historickým zasedacím sálem. K nejlépe dochovaným ve Slezsku patří renesanční radniční věž s hodinami datovanými do roku 1858 v provedení slavného hodináře z Glogowa, Carla Weisse. Objekt je zpřístupněn turistům.

Nieprzypadkowo mała miejscowość na południu Opolszczyzny zyskała miano polskiego Carcassonne, porównywalnego do najpiękniejszego średniowiecznego kompleksu we Francji. Centrum Paczkowa otaczają mury z XIV w. o długości ponad 1,2 km sięgające nawet 7 m. Do naszych czasów zachowało się aż 19 baszt spośród 24, trzy wieże bramne oraz brama Nyska. Na Wieży Wroclawskiej znajduje się punkt widokowy, z którego można podziwiać panoramę całej okolicy. Perłą tego 8 tys. miasta jest XVI-wieczny ratusz z zabytkową salą posiedzeń. Do najlepiej zachowanych na Śląsku należy renesansowa wieża ratuszowa z zegarem datowanym na 1858 r. wykonanym przez słynnego zegarmistrza z Glogowa Carla Weissa. Obiekt udostępniony jest turystom.

www.paczkow.pl

Radnice v Glogůvku

Město ležící nad řekou Osoblahou se proslavilo zámeckým komplexem patřícím rodu Oppersdorffů a lo-re-tánskou kaplí z roku 1630. Má být replikou domku Panny Marie z Loreta v Itálii.

Renesanční radnice z roku 1608 je ideálně zakomponována na malém náměstí. Autorem štukové výzdoby a nástěnných maleb je František Sebastini z Moravy. V zasedacím sále udivuje valená klenba se sedmi freskami vzniklými v roce 1942 a představujícími nejdůležitější historické události z dějin Glogůvku. Vytvořil je wrocławský malíř Albert Helma. Ti všimavější si při opuštění budovy všimnou v nárožích dvou kamenných soch z roku 1774 autorství Josefa Schuberta, žáka Sebastiniho.

Magistrát chrání sv. Florián, patron hasičů, a sv. Jan Nepomucký, patron mostů. Povšimněte si také historických měšťanských domů a mariánského sloupu ze 17. století zhotoveného z pískovce.

www.glogowek.pl

Ratusz w Głogówku

Miejscowość położona nad rzeką Osobłą słynie z kompleksu zamkowego należącego do rodziny Oppersdorffów oraz kaplicy loretańskiej z 1630 r. Stanowi ona replikę domu Matki Bożej z Loreto we Włoszech.

Renesansowy ratusz z 1608 r. idealnie wkomponowano w malutki rynek. Autorem sztukaterii oraz polichromii jest Franciszek Sebastini z Moraw. Sala posiedzeń zachwyca kolebkowym sklepieniem oraz siedmioma freskami, powstałymi w 1942 r. Przedstawiają najważniejsze wydarzenia historyczne z dziejów Głogówka. Stworzył je wrocławski malarz Albert Helma. Po wyjściu z budynku dociekliwi dostrzegą w narożnikach budowli dwa kamienne posągi z 1774 r. autorstwa Józefa Schuberta, ucznia Sebastiniho.

Magistratu strzeże św. Florian, patron strażaków oraz św. Nepomucen, patron mostów. Warto zwrócić uwagę na zabytkowe kamieniczki i kolumnę maryjną z XVII w. wykonaną z pískowca.

www.glogowek.pl

Hrad v Otmuchowě Zamek w Otmuchowie

Na vrcholu vyvýšeniny se týčí masivní středověký objekt. Po celá staletí to bylo oblíbené sídlo wrocławských biskupů. Právě zde shromažďovali své poklady, což vedlo k četným nájezdům. V roce 1810 se po sekularizaci církevních majetků stal novým majitelem zničeného zámku rod Huboltů, který obnovil jeho dřívější lesk. Do dnešního dne se dochovala hladomorna s nápisy vyškrábanými prsty vězňů a spouštěcí plošina s kusem pohyblivé podlahy. Odsouzenec padal z dvaceti metrů přímo na špiče tyčí. V rytířském sále se dodneška dochoval krbový výklenek sloužící k odposlouchávání rozhovorů šlechticů přijímaných na zámku. Otmuchow je pro návštěvníky ideálním výchozím bodem ležícím mezi Otmuchowskou a Nyskou vodní nádrží.

Na szczycie wzniesienia góruje średniowieczna masywna bryła. Przez wiele wieków była to ulubiona siedziba biskupów wrocławskich. Tu właśnie gromadzili swoje skarby, co przyczyniło się do licznych najazdów. W 1810 r. po sekularyzacji dóbr kościelnych nowymi właścicielami zniszczonego zamku została rodzina Huboltów, która przywróciła mu dawną świetność. Do naszych czasów zachowała się cała głodowa z napisami wyłobionymi palcami przez więźniów i zapadnia z ruchomym kawałkiem podłogi. Skazaniec spadał z 20 m wprost na zaostrome żerdzie. W sali rycerskiej istnieje do dziś wnęka kominkowa, służąca do podsłuchiwanie rozmów szlachciców, goszczących na zamku. Otmuchów to idealne miejsce wypadowe położone między Jeziorem Otmuchowskim i Nyskim.

Adresa/adres: ul. Zamkowa 4, 48-385 Otmuchów / tel.: +48 774 315 148 / www.zamek.otmuchow.pl

Zámek v Moszně Pałac w Mosznej

Objekt postavený v 19. století vypadá jak z pohádky. Jako v kalendáři je v něm 365 komnat a z tělesa stavby se týčí 99 věží, neboť podle pověsti právě tolik majetků měl majitel zámku, hrabě Franz Hubert Thiele-Winckler. V parku o ploše přes sto hektarů pořádal hony, kterých se účastnil i pruský král Fridrich Vilém IV. Nejvíce turistů přijíždí do Moszně na konci května, aby obdivovali úžasné magnolie a rododendrony. K zdejším atrakcím patří projížďky v povozech z doby Thiele-Wincklerů nebo ubytování v historických komnatách.

Wzniesiony w XIX w. obiekt wygląda jak z bajki: znajduje się w nim na wzór kalendarza 365 komnat, a bryłę wieńczy 99 wież, gdyż według przekazów tyle właśnie posiadłości miał właściciel pałacu – hrabia Franz Hubert von Thiele-Winckler. W parku o powierzchni ponad 100 ha odbywały się polowania, na których gościł pruský król Fryderyk Wilhelm IV. Dziś najczęściej turystów przybywa do Mosznej pod koniec maja, żeby podziwiać niepowtarzalne magnolie i rododendrony. Do atrakcji należy przejażdżka powozami z czasów Thiele-Wincklerów czy nocleg w zabytkowych komnatách.

Adresa/adres: ul. Zamkowa 1, 47-370 Zielina / tel.: +48 774 668 418 / www.moszna-zamek.pl / otevírací doba/godiziny otvárcia: návštěva zámku Moszna probíhá výhradně s průvodcem ve skupinách minimálně 10 osob; v měsících IV, IX, X: v pracovních dnech ve 14.00 a 15.00 hodin, ve dnech pracovního klidu ve 14.00, 15.00 a 16.00 hodin; v měsících V, VI, VII, VIII: v pracovních dnech ve 14.00, 15.00 a 16.00 hodin, ve dnech pracovního klidu v 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 a 16.00 hodin./Zwiedzanie pałacu w grupach min. 10-osobowych wyłącznie z przewodnikiem: w IV, IX i X w dni robocze o godz. 14.00 i 15.00, a w weekendy w godz. 14.00, 15.00 i 16.00. Od V do VIII w dni robocze w godz. 14.00, 15.00 i 16.00, a w weekendy w godz. 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 16.00.

Zámek ve Slezském Kameni **Pałac w Kamieniu Śląskim**

K baroknímu zámku ve Slezském Kameni směřují každoročně zástupy poutníků, kteří chtějí navštívit místo narození sv. Hyacinta krakovského z rodu Odrowąż, zakladatele řádu dominikánů v Polsku. Odsud pochází také blahoslavený Česlav a blahoslavená Bronislava, žijící ve 13. století. Historický objekt přišel o svůj rezidenční charakter následkem škod způsobených během 2. světové války. Požár z roku 1971 jej změnil ve zříceninu, ale v devadesátých letech 20. století byl prakticky během několika let vzkříšen k životu. S velkou pietou a péčí o detaily byly restaurovány interiéry pocházející z přelomu 17. století a 18. století. Zámek lemuje anglický park, v historických hospodářských staveních působí nyní rehabilitační a rekreační zařízení Sebastianum Silesiacum.

Do barokowego pałacu w Kamieniu Śląskim co roku zmierzają tłumy pielgrzymów, które chcą dotrzeć do miejsca urodzenia św. Jacka z rodu Odrowążów, założyciela zakonu dominikanów w Polsce. Z miejscowości tej wywodzą się również bł. Czesław oraz bł. Bronisława, żyjący w XIII w. Zabytkowy obiekt stracił swój rezydencjonalny charakter po zniszczeniach II wojny światowej. Pożar w 1971 r. przemienił go w ruinę, ale w latach 90. XX w. w ciągu zaledwie kilku lat został wskrzeszony do życia. Z wielkim pietyzmem i dbałością o szczegóły orestaurowano wnętrza pochodzące z przełomu XVII i XVIII w. Pałac otacza park krajobrazowy, a w zabytkowych pomieszczeniach folwarcznych działa centrum rehabilitacyjno-wypoczynkowe „Sebastianum Silesiacum”.

Adresa/adres: ul. Parkowa 1a, 47-325 Kamień Śląski / tel.: + 48 774 671 120 / www.kamien.biz

Zámek v Rogově Opolském **Zamek w Rogowie Opolskim**

Tato tvrz ukrytá na podmáčeném území ukrývá nejedno tajemství. Staré stromy s okolím parku a vodní příkop ji po staletí chránily před zvědavými pohledy. Vysoké zdi pak před vodními proudy Odry. Je skutečně možné, že toto sídlo patřilo jednomu z nejtajemnějších řeholních řádů. Po templářích zde měly zůstat tajné podzemní chodby spojující strážnici Tempelberg v Obrowci se zámek v krapkowickém Otmętu. Doposud se je však nepodařilo najít, stejně jako legendární poklady. Středověké zdi však skrývají jiné velmi cenné poklady, zpřístupněné návštěvníkům. Jedná se o staré tisky, mapy nebo rukopisy sepsané na pergameni.

Twierdza ta ukryta wśród bagiennych terenów skrywa niejedną tajemnicę. Otaczające budowlę starodrzewie parkowe i fosa chronily ją od wieków przed ciekawskim okiem. Wysokie mury – przed nurtami Odry. Być może siedziba ta faktycznie należała do najbardziej tajemniczego z zakonów. Po bytności templariuszy miały pozostać podziemne korytarze łączące strażnicę Tempelberg w Obrowcu i zamek w krapkowickim Otmęcie. Dotychczas ich nie odnaleziono, tak samo jak legendarnych bogactw. Średniowieczne mury kryją jednak bezcenne skarby, udostępnione zwiedzającym. To starodruki, mapy czy rękopisy spisane na pergaminie.

Adresa/adres: ul. Parkowa, 47-312 Rogów Opolski / tel.: +48 774 672 108 / www.rogow.wbp.opole.pl

Kanál Mlynovka v Opoli
Kanał Młynówka w Opolu

Staré koryto Odry rozděljuje pravobřežní část města od ostrova Pasieki. Řeka svůj proud změnila teprve po velké povodni v roce 1600. Název kanálu je odvozen od dvou mlýnů městského a zámeckého, nacházejících se v 18. století na obou stranách nábreží. Je to jedno z nejkouzelnějších zákoutí Opole, propojené několika mosty. Zmínka o nejstarším z nich pochází z roku 1421. Nejzajímavějším mostem je hráškový, tzv. zelený most z roku 1906, na němž bylo vybíráno myto. Turisty lákají opolské Benátky, kouzelné zejména v podvečer, kdy se nasvícené měštanské domy odrážejí na hladině Mlynovky. V roce 1886 vznikl jez, který do roku 1913 plnil funkci překládacího přístavu. Jeho funkci převzal nově postavení říční přístav v Zakrzowě.

Stare koryto Odry rozdziela prawobrzeżną część miasta od Wyspy Pasieki. Rzeka dopiero po wielkiej powodzi w 1600 r. zmieniła swój nurt. Nazwa wywodzi się od dwóch młynów: miejskiego i zamkowego, znajdujących się w XVIII w. po obu stronach nadbrzeża. Jest to jeden z bardziej urokliwych zakątków Opola, poprzecinany kilkoma mostami. Wzmianka o najstarszym pochodzi z 1421 r. Najciekawszym z nich jest most grozowy (tzw. zielony) z 1906 r., na którym pobierano opłaty za przejście. Turystów przyciąga „Opolska Wenecja”, szczególnie urokliwa wieczorową porą, gdy podświetlone kamieniczki odbijają się w wodach Młynówki. W 1886 r. powstała śluza, która do 1913 r. pełniła funkcję portu przeładunkowego. Jej zadania przejął nowo wybudowany port rzeczny w Zakrzowie.

Církevní a kulturní památky

Zabytki sakralne i zabytki kultury

Náboženství bylo od nepaměti nedílnou součástí života našich předků, o čemž svědčí i množství církevních památek, které se v obou regionech nacházejí. Církevní odkazy jsou dokladem významu, který církev již v minulosti měla. Jejich majestátnost nás ohromuje i dnes. K návštěvě lákají například muzea, která nabízí k vidění obdivuhodná umělecká díla oslavující církevní kulturu až ke kořenům jejího vzniku. Cenné architektonické památky svým návštěvníkům umožňují bližší poznání doby, jejíž smýšlení a filozofie se vtiskla do stěn světských budov, kostelů i paláců a ovlivňuje nás významně i v současnosti.

Religia od najdawniejszych czasów stanowiła nieodłączny element życia naszych przodków, o czym świadczą również całe mnóstwo zabytków sakralnych, jakie znajdują się w obu regionach. Spuścizna sakralna jest dowodem znaczenia, jakie Kościół posiadał w przeszłości. Majestätyczność obiektów sakralnych jeszcze dzisiaj wywiera ogromne wrażenie. Do zwiedzania zapraszają na przykład muzea, gdzie można obejrzeć dzieła sztuki, sławiące kulturę sakralną, sięgając samych korzeni jej powstania. Liczne i niezwykle cenne zabytki architektury umożliwiają bliższe poznanie okresu, którego mentalność i filozofia odcisnęły trwałe ślady na murach budowli świeckich, kościołów i pałaców i w znaczny sposób wpływają na nas również dzisiaj.

🇨🇪 Arcibiskupský palác v Olomouci

Olomoucký arcibiskupský palác patří mezi významné barokní stavby na Moravě. Současné sídlo olomouckých arcibiskupů je jediné plně funkční historické biskupské sídlo ve střední Evropě, které je přístupné veřejnosti. Palác začal stavět olomoucký biskup Stanislav Thurzo jako renesanční rezidenci na počátku 16. století. V 60. letech 17. století nechal palác v barokním slohu přestavět a výrazně rozšířit biskup Karel II. z Lichtenštejna-Castelcornu. Tato barokní rezidence se dochovala ve své stavební dispozici dodnes. Tvoří ji sedm dvoupatrových křídel obíhajících dvě vnitřní obdélníková nádvoří. Palácový charakter stavby podtrhuje reprezentativní schodiště a slavnostní historické sály přístupné veřejnosti v rámci prohlídkové trasy. Sály mají dochovanou uměleckou výzdobu vznikající od 17. do 20. století. Biskupská rezidence prošla několika přestavbami, přičemž poslední byla realizována po požáru v roce 1904. Palác se do historie zapsal jako místo konání významných událostí, roku 1848 zde usedl na císařský trůn František Josef I., roku 1850 zde proběhla schůzka diplomatů dvou znepřátelených mocností – Rakouska a Pruska – která vedla k podepsání míru (tzv. Olomoucké punktace). Z mnoha významných hostů, kteří palác navštívili, můžeme jmenovat například císařovnu Marii Terezií, prezidenty T. G. Masaryka, Edvarda Beneše či Václava Havla. V květnu 1995 v rezidenci pobýval při příležitosti svatořečení sv. Jana Sarkandra papež Jan Pavel II.

Adresa: Wurmova 9, 771 01 Olomouc / tel.: +420 587 405 421 / www.arcibiskupskypalac.ado.cz/
GPS: 49°35'44.7"N, 17°15'38.97"E / otevírací doba: květen–září (denně kromě pondělí) 10–17 h, duben, říjen: soboty a neděle 10–17 h

🇵🇱 Pałac Arcybiskupi w Ołomuńcu

Ołomuniecki Pałac Arcybiskupi należy do znaczących barokowych budowli na Morawach. Obecna siedziba biskupów ołomunieckich to jedyna w pełni działająca historyczna siedziba biskupia w Europie Środkowej, która jest dostępna dla publiczności. Pałac zaczął budować biskup ołomuniecki Stanisław Thurzo jako renesansową rezydencję na początku XVI wieku. W latach 60. XVII wieku pałac kazał przebudować w stylu barokowym i wyraźnie powiększyć biskup Karel II z Lichtenštejnu-Castelcornu. Ta barokowa rezydencja zachowała swój układ architektoniczny do dziś. Tworzą ją siedem dwupiętrowych skrzydeł otaczających dwa wewnętrzne prostokątne dziedzińce. Pałacowy charakter budowli podkreślają reprezentacyjne schody i uroczyste historyczne sale dostępne dla publiczności w ramach trasy zwiedzania. W salach jest zachowany wystrój pochodzący z okresu od XVII do XX wieku. Rezydencja biskupów kilka razy przechodziła przebudowę, przy czym ostatnia została przeprowadzona po pożarze w roku 1904. Pałac zapisał się w historii jako miejsce rozgrywania się ważnych wydarzeń, w 1848 roku objął tu tron cesarski Franciszek Józef I, w 1850 roku odbyło się tu spotkanie dyplomatów dwóch wrogich mocarstw – Austrii i Prus – które doprowadziło do podpisania pokoju (tzw. punktacja ołomuniecka). Spośród wielu znaczących gości, którzy odwiedzili pałac, możemy wymienić na przykład cesarową Marię Teresę, prezydentów T. G. Masaryka, Edvarda Beneša czy Václava Havla. W maju 1995 w rezydencji przebywał w związku z kanonizacją św. Jana Sarkandra papież Jan Paweł II.

Adres: Wurmova 9, 771 01 Olomouc / tel.: +420 587 405 421 / www.arcibiskupskypalac.ado.cz/
GPS: 49°35'44.7"N, 17°15'38.97"E / godziny otwarcia: maj–wrzesień (codziennie oprócz poniedziałków) 10.00–17.00, kwiecień–październik: soboty i niedziele 10.00–17.00

 Vlastivědné muzeum v Olomouci
 Muzeum Regionalne w Ołomuńcu

Muzeum navazuje na tradici olomouckého muzejnictví a je nejstarším českým muzeem na Moravě. Formálně je dnes činnost muzea vymezena územím okresu Olomouc, ale sbírkový fond pokrývá celou střední Moravu a čítá téměř milion položek. Zahrnuje sbírky např. archeologie, dějin umění, numismatiky, hudby, militarií, mineralogie, zoologie, botaniky a mnoho menších sbírek. Bohatá je také muzejní knihovna s více než 70 000 svazky s unikátním souborem rukopisů a starých tisků. Na jaře 2012 budou otevřeny nové moderní expozice – Příroda Olomouckého kraje a Deset století jednoho města, věnovaná historii Olomouce.

Muzeum nawiązuje do tradycji olomunieckiego muzealnictwa i jest najstarszym czeskim muzeum na Morawach. Formalnie muzeum obejmuje swoim działaniem obszar powiatu olomunieckiego, ale zbiory pochodzą z całych Moraw Środkowych i liczą prawie milion pozycji. Tworzą je kolekcje z dziedziny archeologii, historii sztuki, numizmatyki, muzyki, militariów, mineralogii, zoologii, botaniki i wiele mniejszych kolekcji. Bogata jest też muzealna biblioteka z ponad 70 000 tomów, z unikatowym zbiorem rękopisów i starych druków. Na wiosnę 2012 zostaną otwarte nowe, nowoczesne urządzone ekspozycje – Przyroda kraju olomunieckiego i Dziesięć stuleci jednego miasta, poświęcone historii Ołomuńca.

Adresa/adres: Vlastivědné muzeum v Olomouci, nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc / tel.: +420 585 515 111 / www.vmo.cz / GPS: 49°35'46.454"N, 17°15'25.536"E / otevírací doba/godziny otwarcia: duben až září 9–18 h (denně mimo pondělí), říjen až březen 10–17 h (denně mimo pondělí a úterý)/od kwietnia do września 9.00–18.00 (codziennie oprócz poniedziałków), od października do marca 10.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków i wtorków)

 Soubor staveb lidové architektury v Příkazích (Hanácké skanzen)
 Zespół budowli architektury ludowej w Příkazích (Skanzen hanacki)

Stavby lidové architektury v Příkazích jsou jedinečným souborem lidového stavitelství z oblasti Hané. Všechny stavby v areálu jsou kulturními památkami. Důležitým doplněním běžných komentovaných prohlídek jsou např. interaktivní ukázky tradiční sklizně a výmlatu, kdy si sami návštěvníci mohou vyzkoušet tyto dřívě běžné práce venkovanů. V létě a o vánocích se zde konají řemeslné jarmarky, koncerty a další kulturní akce. Bývalé sýpky nad obytnou částí jsou upraveny jako příjemná galerie, kde se konají výstavy vhodné doplňující atypickou atmosférou tohoto prostoru.

Obiekt architektury ludowej w Příkazích są jedynym w swoim rodzaju zespołem budownictwa ludowego z rejonu Haná. Wszystkie budowle na terenie skansenu są zabytkami kultury. Ważnym uzupełnieniem zwykłego zwiedzania z przewodnikiem są np. interaktywne pokazy tradycyjnych zbiorów i młócki, gdy zwiedzający sami mogą spróbować powszedniej pracy dawnych mieszkańców wsi. Latem i w Boże Narodzenie odbywają się tu jarmarky rzemiosł, koncerty i inne imprezy kulturalne. Dawne spichlerze nad częściami mieszkalnymi są przerobione na przyjemne galerie, gdzie odbywają się wystawy, znakomicie uzupełniające niezwykłą atmosferę tego miejsca.

Adresa/adres: Soubor staveb lidové architektury, Příkazy 54, 783 33 Příkazy / tel.: +420 776 576 598, +420 585 967 310 / www.hanackeskanzen.cz / otevírací doba/godziny otwarcia: květen 11–16 h (denně mimo pondělí), červen 11–17 h (denně mimo pondělí), červenec až srpen 11–18 h (denně mimo pondělí), září 11–16 h (pouze víkendy a svátky)/maj 11.00–16.00 (codziennie oprócz poniedziałków), lipiec 11.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków), od lipca do sierpnia 11.00–18.00 (codziennie oprócz poniedziałków), wrzesień 11.00–16.00 (tylko weekendy i święta)

Expozice Čarodějnické procesy v Šumperku
Ekspozycja Procesy czarownic w Szumperku

Ve starobylém sklepení tzv. Geschaderova domu se nachází stálá expozice, která mapuje nejtemnější období šumperských dějin – nechvalně proslulé inkviziční procesy z druhé poloviny 17. století, kterým padlo za obětí 25 obyvatel města. Celou expozici provází prostřednictvím audioprůvodce hlas samotného hlavního inkvizitora Bobliga. K vidění jsou také kopie inkvizičních příruček a rozsudků nad lidmi obviněnými z čarodějnictví i repliky mučičích nástrojů. Památkem lidského utrpení je vězení Heinricha Peschkeho, který se stal nejstatečnější obětí procesů.

W dawnych podziemiach tzw. Domu Geschadera mieści się stała wystawa, która prezentuje najczarniejszy, najbardziej ponury okres w dziejach Šumperka – okryte złą sławą procesy inkwizycyjne z drugiej połowy XVII wieku, których ofiarą padło 25 mieszkańców miasta. Po całej wystawie oprowadza nas sam główny inkwizytor Boblig, którego głosu słuchamy za pośrednictwem przewodnika audio. Zobaczyć można też kopie podręczników inkwizytorskich i wyroków wydanych na ludzi oskarżonych o czarnokociwo oraz repliki narzędzi tortur. Miejszem upamiętniającym męczeństwo prześladowanych jest więzienie Heinricha Peschkego, który był najbardziej bohaterską ofiarą procesów.

Adresa/adres: Evropský dům setkávání, Kladská 1, 787 01 Šumperk / tel.: +420 583 213 721, +420 721 346 527 / www.sumperk.cz / GPS: 49°96'53.21"N, 16°97'04.60"E / otevírací doba/godiny otvárací: červen a září 9–15 h, červenec a srpen 9–17 h (po celý týden), říjen až květen na objednávku (pouze v pracovní dny)/czerwiec i wrzesień 9.00–15.00, lipiec i sierpień 9.00–17.00 (przez cały tydzień), od października do maja na zamówienie (tylko w dni robocze)

Dřevěné kostelíky – Žárová, Maršíkov, Klepáčov
Drewniane kościółki – Žárová, Maršíkov, Klepáčov

Dřevěné kostely v Maršíkově a Žárově stojí již více než 400 let a i přes jejich věk stále slouží svému účelu. Kostelík sv. Martina v Žárově je významnou dřevěnou památkou pozdně renesanční rustikální architektury roku 1611. Kostel sv. Michala v Maršíkově postavený v pozdně renesančním rustikálním stylu roku 1609 je dřevěnou roubenou podélnou sakrální stavbou, která byla původně luteránským kostelem. Dřevěná kaplička sv. Jana Nepomuckého v Klepáčově patří mezi doklady dřevěné architektury 17. století ovlivněné pozdně renesančním stylem.

Drewniane kościoły w Maršíkowie i Żárovie stoją już ponad 400 lat i mimo swojego wieku wciąż są czynnymi świątyniami. Kościółek św. Marcina w Żárovie jest cennym zabytkiem drewnianym późnorenesansowej architektury rustykalnej z 1611 roku. Kościół św. Michała w Maršíkowie zbudowany w późnorenesansowym stylu rustykalnym w 1609 roku jest drewnianą budowlą zrębową o charakterze sakralnym, która pierwotnie była kościołem luteránským. Drewniana kapliczka św. Jana Nepomucena w Klepáčowie stanowi przykład architektury drewnianej XVII wieku, na którą wpływ wywarł styl późnorenesansowy.

Kostel sv. Martina v Žárově/Kościół św. Marcina w Żárovie / tel.: +420 583 295 129 / GPS 50°3'13.247"N, 17°0'54.045"E
 Kostel sv. Michala v Maršíkově/Kościół św. Michała w Maršíkowie / tel.: +420 583 248 546 / GPS 50°2'3.991"N, 17°4'33.053"E
 Kaplička sv. Jana Nepomuckého v Klepáčově/Kapliczka św. Jana Nepomucena w Klepáčowie / GPS 50°0'38.188"N, 17°8'38.604"E
www.jesenikytourism.cz

Bazilika sv. Jakuba a Anežky v Nyse **Bazylika św. Jakuba i Agnieszki w Nysie**

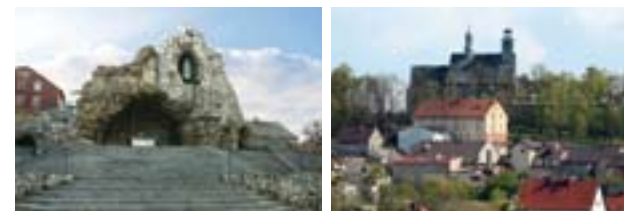
Jedna z nejčinnějších sakrálních staveb v Opolském vojvodství je vizitkou Nysy. Středověký kostel se nachází přímo v centru města. Jeho interier střeží sarkofágy biskupů připomínající svým mistrným provedením sarkofágy z krakovské Zikmundovské kaple. V bazilice Minor je shromážděna bohatá sbírka slezských epitafů a náhrobních pomníků. Navštivte čtyřpatrovou věž sv. Jakuba, kde se nachází pokladnice s exponáty zlatnického umění, zejména v podobě zdobených liturgických předmětů. Z vyhlídkové terasy je výhled na celé město. Na čtvrtém patře je shromážděno devět zvonů a hodiny s hracím strojkem. Výstavba zvonice začala v 15. století, ale nebyla nikdy dokončena a doposud nebyla dokončena ještě dvě plánovaná patra.

Jedna z najcenniejszych budowli sakralnych na Opolszczyźnie jest równocześnie wizytówką Nysy. Średniowieczna świątynia znajduje się w samym centrum miasta. Jej wnętrze kryje sarkofagi biskupów, przypominające misternym wykonaniem te z krakowskiej Kaplicy Zygmuntowskiej. W Bazylice Mniejszej zgromadzono bogaty zbiór śląskich epitafiów i pomników nagrobnych. Warto zajrzeć do czterokondygnacyjnej wieży św. Jakuba, w której wnętrzu ukryty jest skarbiec, prezentujący dzieła sztuki złotniczej, szczególnie naczynia liturgiczne. Z tarasu widokowego rozciąga się panorama miasta. Na czwartym piętrze zgromadzono dziewięć dzwonów i zegar z kurentem. Budowa dzwonnicy rozpoczęła się w XV w., ale nie została nigdy dokończona i do tej pory nie powstały dwie zaplanowane jeszcze kondygnacje.

Adresa/adres: Pl. Katedralny 7, 48-300 Nysa / tel.: +48 774 332 505 linka/wew. 21 / www.bazylika-nysa.pl

Poutní místo sv. Anny – františkánský klášter s kalvárií **Sanktuarium Annogórskie – Franciszkański Zespół Klasztorno-Kalwaryjski**

Je to jedno z nejkrásnějších míst Opolského vojvodství, kde můžete rozjímat ve stínu starých stromů. Františkánský kostel se soškou sv. Anny samotřetí, babičkou Ježíše, navštíví každoročně tisíce poutníků. Vedle kostela je také tzv. Lurdská jeskyně vyhloubená ve vápencovém podloží na počátku 20. století. Lemuje ji křížová cesta, jejíž každé zastavení s obrazem je provedeno v odlišném slohu. Na svahu kopce vulkanického původu vzniklo více než čtyřicet kaplí s vyobrazením Ježíšovy křížové cesty. První kaple vznikaly v letech 1700–1709. Určitě si udělejte čas a projděte si kus křížové cesty. Nemůžete také minout papežský oltář postavený v roce 1983. Právě zde promlouval Jan Pavel II. k více než milionu shromážděných poutníků.

To jedno z piękniejszych miejsc na Opolszczyźnie, gdzie można pokontemplować wśród starych drzew. Franciszkańską świątynię z figurką św. Anny Samotrzeciej, babci Jezusa, co roku odwiedzają tysiące pielgrzymów. Obok kościoła wznosi się tzw. Grota Lurdzka powstała w kamieniu wapiennym na pocz. XX w. Otacza ją droga krzyżowa, której każda stacja jest wybudowana w innym stylu. Na zboczach góry o vulkanicznej przeszłości wybudowano ponad 40 kaplic, poświęconych męce Pańskiej. Pierwsze z nich wybudowano w latach 1700–1709. Koniecznie trzeba znaleźć trochę czasu, aby przejść ścieżkami kalwaryjskimi. Nie można ominąć również ołtarza papieskiego, wzniesionego w 1983 r. Właśnie stąd Jan Paweł II przemawiał do ponad milionowej rzeszy pielgrzymów.

Adresa/adres: ul. Klasztorna 6, 47-154 Góra Świętej Anny / tel.: +48 774 630 900 / www.swanna.pl

Cisterciácké opatství v Jemielnici

K intenzivnímu rozvoji regionu dochází po příchodu cisterciáků z Rud ve Slezsku. Středověký klášter vzniká z iniciativy opolského knížete Bolka, v rozšiřování pokračoval jeho syn Albert, střelecký kníže, který nechal vystavět zděný kostel. Dnešní výzdoba je rokoková. Pozornost upoutává hlavní oltář a dvanáct boční oltářů z 18. století. Z klášterní knihovny se dochovalo pět středověkých svazků.

Řeholníci otevřeli u opatství školu a v polovině 18. století pak také gymnázium. Vzniklo několik mlýnů, kovárny, začala výroba piva, pěstování obilí, chov ovcí, lov ryb, péče o včely. Středověké hradby jsou přes 170 metrů dlouhé. Okolní rybníky si oblíbily labuť a kachny. Zdá se, že po celá staletí se zde nic nezměnilo. Právě zde vede Slezská cisterciácká stezka.

Adresa: Parafia NMP i św. Jakuba, ul. Wiejska 63, 47-133 Jemielnica

Opactwo Cystersów w Jemielnicy

Intensywny rozwój regionu nastąpił wraz z przybyciem cystersów ze śląskich Rud. Średniowieczny klasztor powstał z inicjatywy księcia opolskiego Bolka, a rozbudowę kontynuował jego syn Albert, książę strzelecki, który ufundował świątynię murowaną. Dzisiejszy wystrój ma charakter rokokowy. Szczególną uwagę przykuwa ołtarz główny i 12 bocznych z XVIII w. Z przyklasztornej biblioteki ocalało pięć średniowiecznych woluminów.

Przy opactwie bracia zakonní prowadzili szkołę, a w poł. XVIII w. otworzyli również gimnazjum. Powstało kilka młynów, kuźnie, produkowano piwo, zboże, hodowano owce, pszczoły, łowiono ryby. Średniowieczne mury ciągną się na długości ponad 170 m, a pobliskie stawy rybne upatrzyły sobie labędzie i kaczki. Wydaje się, że przez wieki nic tu się nie zmieniło. Właśnie tędy biegnie Śląski Szlak Cysterski.

Adres: Parafia NMP i św. Jakuba, ul. Wiejska 63, 47-133 Jemielnica

Katedrála sv. Kříže v Opoli **Katedra św. Krzyża w Opolu**

Zdi baziliky se již navždy vepsaly do dějin Opole. Její název je odvozen od relikvií svatého Kříže, věnovaných v 11. století wrocławským biskupem. V katedrále je pochován poslední piastovský kníže Jan III. Dobrý, jehož přáním bylo spočinout v gotickém kolegiálním kostele, obnoveném po několika požárech. V roce 1998 proběhla exhumace tělesných pozůstatků knížete. V době švédského nájezdu byly umístěny v dřevěné truhle, protože ta olověná byla přetavená na dělostřeleckou munici. V katedrále je obraz proslavený svou záračnou mocí. Vznikl v 15. století na lipovém prkně. Roku 1983 papež Jan Pavel II. korunoval Pannu Marii Opolskou během své pouti na horu sv. Anny.

Mury bazyliky na stále wpisaly się w historię Opola. Jej nazwa wywodzi się od relikwii Świętego Krzyża, przekazanych w XI w. przez biskupa wrocławskiego. W murach katedry spoczywa ostatni piastowski książę Jan III Dobry, którego życzeniem był pochówek w kolegiacie gotyckiej, odrestaurowanej po kilku pożarach. W 1998 r. dokonano ekshumacji prochów księcia. W czasie najazdu szwedzkiego zostały przełożone do trumny drewnianej, gdyż ołowianą przetopiono na amunicję do armat. W katedrze znajduje się obraz, słynący z cudownej mocy. Powstał w XV w. na lipowej desce. W 1983 r. papież Jan Paweł II ukoronował Matkę Bożą Opolską w czasie pielgrzymki na Górze Świętej Anny.

Tel.: +48 774 542 579 / www.katedra.opole.pl

Kostel sv. Trojice (františkánský) v Opoli **Kościół św. Trójcy (Franciszkanów) w Opolu**

Gotický kostel je situován u historického náměstí, Mlynovky a Piastovské věže. V kryptě opolských Piastovců se zachovala jedna z nejstarších nástěnných maleb ve Slezsku. Polychromie ze 14. století představuje scénu ukřižování. V podzemích se dochovaly tělesné pozůstatky osmi knížat a pěti opolských kněží; spočívá zde Vladislav Opolský a Alžběta, vnučka Vladislava Lokýtky. V kapli sv. Anny, nazývané Piastovskou, zaujmou dva sarkofágy kněžny Anny a knížete Bolka III. ze 14. století. Klášter provozuje obchůdek s produkty vyráběnými řeholníky, kde je možné zakoupit bylinky a maści na nejrůznější neduhy.

Gotycka świątynia usytuowana jest tuż koło zabytkowego Rynku, Młynówki i Wieży Piastowskiej. W krypcie grobowej opolskich Piastów zachowało się jedno z najstarszych malowideł ściennych na Śląsku. Polichromia z XIV w. przedstawia scenę ukrzyżowania. W podziemiach pochowano 8 książąt i 5 księżnych opolskich, m.in. spoczywają tu Władysław Opolczyk i Elżbieta, wnuczka Władysława Łokietka. W kaplicy św. Anny zwanej Piastowską uwagę przykuwają dwa XIV-wieczne sarkofagi księżnej Anny i księcia Bolka III. W klasztorze działa również sklepik z wyrobami zdrowotnymi braci zakonnych, słynących z ziół i maści na wszelkie dolegliwości.

Adresa/adres: Pl. Wolności 2, 45-018 Opole / tel.: +48 774 548 909 / www.opole.franciszkanie.pl

Kostel Panny Marie Bolesné a sv. Vojtěcha na Univerzitním návrší

Místní tento objekt nazývají „kostelem na kopci“. Z náměstí zde projdete kolem Muzea opolského Slezska a vystoupáte po několika desítkách schodů.

Kostel vznikl na bývalém zámekovém návrší. Je řazen k nejstarším objektům ve městě. Jeho původ je spojován s legendou o svatém Vojtěchu, který roku 985 měl zde kázat a křtít pohany. Dějiny kostela jsou velmi bouřlivé, jelikož roku 1530 přešel do rukou evangeliků, následně jej císař nařídil uzavřít. Dominikáni kostel získali v roce 1604, ale sekularizaci v 19. století byl přeměněn na špitál a sklady. Věřící se sem vrátili teprve v roce 1820.

Památky je známá například kopie obrazu Panny Marie Piekarské z 19. století a studnou, která podle pověsti vznikla v době sv. Vojtěcha. Vedle kostela je hrob senátora Edmunda Osmańczyka.

Kościół Matki Boskiej Bolesnej i św. Wojciecha na Wzgórzu Akademickim

Opolanie nazywają ten obiekt „kościółem na górze“. Aby do niego dotrzeć od strony Rynku, trzeba minąć Muzeum Śląska Opolskiego i pokonać kilkadziesiąt schodów.

Powstał na dawnym wzgórzu zamkowym. Zaliczany jest do najstarszych obiektów w mieście. Jego pochodzenie wiąże się z legendą o św. Wojciechu, który w 985 r. miał głosić tu kazania oraz chrzczyć pogan. Historia świątyni jest bardzo burzliwa, ponieważ w 1530 r. dostała się w ręce ewangelików, a zaraz potem cesarz kazał ją zamknąć. Dominikanie odzyskali kościół w 1604 r., ale po sekularyzacji w XIX w. zamieniono go na część szpitala i magazynu. Wierni powracają dopiero w 1820 r.

Zabytek słynie m.in. z XIX-wiecznej kopii obrazu Matki Boskiej Piekarskiej oraz studni, która zgodnie z przekazem powstała za czasów św. Wojciecha. Obok kościoła znajduje się grób senatora Edmunda Osmańczyka.

Muzeum opolského Slezska v Opoli

Hlavní sídlo muzea se nachází v barokní budově z konce 17. století, která má zajímavou historii. Po sekularizaci zdejší jezuitské koleje v roce 1773 převzala zdejší objekt pruská správa. Místnosti sloužily jako kanceláře opolského regentství, po nějakou dobu zde byl městský špitál a od roku 1932 pak muzeum, přestěhované z bývalé továrny cigár na Gartenstrasse 12 (dne Sienkiewiczowa ulice), společně s knihovnou.

V současné době zde lze vidět impozantní expozice, které přibližují bohatou a komplikovanou historii opolského Slezska. Jsou zde prezentovány například památky objevené během mnohaletých archeologických vykopávek na Ostrowku v Opoli, řemeslné výrobky, militaria nebo průřez regionální etnografií. V galerii polského malířství 19. a 20. století se nachází obrazy takových mistrů jako jsou Jan Matejko, Juliusz Kossak, Józef Chełmoński nebo Stanisław Wyspiański. V měšťanském nájemním domě sousedícím s hlavní budovou můžete absolvovat cestu časem přes interiéry bytů, v jakých žili obyvatelé Opole od 19. století do šedesátých let minulého století.

Adresa: ul. Św. Wojciecha 13, 45–023 Opole / tel.: +48 774 536 677, 454 46 11 / www.mso.opole.pl

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

Glówna siedziba muzeum mieści się w barokowym budynku z końca XVII w., który sam w sobie stanowi interesująca historię. Po sekularyzacji w 1773 r. znajdującego się tu kolegium jezuickiego obiekt przejęła administracja pruska. Pomieszczenia służyły za biura rejencji opolskiej, przez pewien czas znajdował się w nich szpital miejski, a od 1932 r. przeniesione z dawnej fabryki cygar przy Gartenstrasse 12 (obecnie ul. Sienkiewicza) muzeum dzieliło powierzchnię z biblioteką.

Obecnie można zobaczyć w placówce imponujące ekspozycje, które przybliżają bogatą i skomplikowaną historię Śląska Opolskiego. Prezentowane są m.in. zabytki odkryte w trakcie wieloletnich wykopalsk archeologicznych na Ostrowku w Opolu, wyroby rzemiosła, militaria czy przekrój regionalnej etnografii. W galerii polskiego malarstwa XIX i XX w. znajdują się obrazy takich mistrzów, jak Jan Matejko, Juliusz Kossak, Józef Chełmoński czy Stanisław Wyspiański. W sąsiadującej z głównym budynkiem kamienicy czynszowej można odbyć prawdziwą podróż w czasie – przez wnętrza mieszkarni, w jakich żyli Opolanie od XIX w. do lat 60. wieku minionego.

Adres: ul. Św. Wojciecha 13, 45–023 Opole / tel.: +48 774 536 677, 454 46 11 / www.mso.opole.pl

Muzeum slezských Piastovců v Brzegu

Hrad, nazývaný slezským Wawelem, byl rezidencí brzeských knížat od roku 1311 až do vyhasnutí této piastovské linie v 1675. Jejich tělesné pozůstatky jsou uloženy v rakvích a sarkofágách zpřístupněných návštěvníkům v dnešním muzeu. V 15.–16. století, v časech Fridricha II. a jeho syna Jiřího II., se tato gotická stavba přeměnila v okázalou perlu renesance. Po útoku pruských vojsk v roce 1741 ze zámku zachránila pouze fasáda vstupní části kolem brány a přízemní sály ve východním křídle. V letech 1966–1990 proběhla komplexní obnova, díky níž byl zámku navrácen jeho původní vzhled.

Brzeské muzejní pracoviště se jako jediné v Polsku zabývá komplexně problematikou slezských Piastovců na historickém území Slezska. To je hlavní téma bohaté expozice vyplňující zámecké komnaty. Jediněnou kolekci tvoří slezská umělecká díla z 15.–18. století, pocházející ze sbírek Národního muzea ve Wroclawi.

Za vidění stojí i expozice „Jas petrolejových lamp“ s cca 200 ks petrolejových lamp (z období 19. století až 1. pol. 20. století) zapůjčených z různých soukromých sbírek. Jedná se o druhou největší sbírku lamp v Polsku.

Adresa: pl. Zamkowy 1, 49–300 Brzeg / tel.: +48 774 019 100 / www.zamek.brzeg.pl

Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu

Nazywany śląskim Wawelem zamek był rezydencją książąt brzeskich od 1311 r. aż do wygaśnięcia tej piastowskiej linii w 1675 r. Ich prochy spoczywają w trumnach i sarkofagach udostępnionych zwiedzającym w dzisiejszym muzeum. W XV–XVI w., za czasów Fryderyka II i jego syna Jerzego II, gotycka budowla zamieniła się w okazałą perłę renesansu. Po ataku wojsk pruskich w 1741 r. z zamku ocalała jedynie fasada budynku bramnego oraz parterowe sale we wschodnim skrzydle. W latach 1966–1990 nastąpiła kompleksowa odbudowa obiektu, w wyniku której został przywrócony jego pierwotny wygląd.

Brzeska placówka jako jedyna instytucja muzealna w Polsce zajmuje się całością problematyki Piastów Śląskich i dziejami piastowskimi na historycznym obszarze Śląska. To główny temat bogatej ekspozycji wypełniającej zamkowe komnaty. Niepowtarzalną kolekcję stanowią dzieła sztuki śląskiej z XV–XVIII w., pochodzące ze zbiorów Muzeum Narodowego we Wroclawiu.

W muzeum można zobaczyć wystawę „Blask lampy naftowej”, ekspozycję składającą się z około 200 lamp naftowych (z okresu XIX w. – I połowa XX wieku), wypożyczonych z różnych kolekcji prywatnych. Drugą największą kolekcję lamp w Polsce.

Adres: pl. Zamkowy 1, 49–300 Brzeg / tel.: +48 774 019 100 / www.zamek.brzeg.pl

Kostel sv. Mikuláše a sv. Františka Xaverského v Otmuchowě

Ve 12. století zde podle tradice existoval kostel sv. Jana Křtitele. Historické zdroje z této doby hovoří také o kostelu sv. Mikuláše, který byl po škodách způsobených nájezdem husitů a Mongolů rozebrán roku 1435.

Další kostel byl pak vysvěcen v roce 1466, avšak po čtyřiatřiceti letech musel být zbořen z důvodu konstrukčních vad. Současná stavba vznikla v závěru 17. století a je řazena k plošně největším sakrálním objektům v Opolském vojvodství. Vznikla za pouhé tři roky díky velkému nasazení obyvatel a majitelů okolních majetků.

Tříposchodová fasáda je ukončena dvěma věžemi výšky 47 metrů. Na hlavním portálu je umístěn erb zakladatele, biskupa Františka Ludvíka a kamenná tabule s rodovými názvy donátorů a stavitelů chrámu. Niku zdobí postavy apoštolů.

Adresa: Pl. Wolności 1, 48–385 Otmuchów / tel.: +48 774 315 346 / <http://kosciol.otmuchow.opx.pl>

Kościół św. Mikołaja i św. Franciszka Ksawerego w Otmuchowie

Według przekazów, w XII w. istniał w tym miejscu kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. Źródła historyczne z tego okresu mówią również o świątyni pw. św. Mikołaja, która po zniszczeniu w wyniku najazdów Husytów i Mongołów została rozebrana w 1435 r.

Kolejny kościół konsekrowano w 1466 r., lecz po 34 latach musiano go wyburzyć z powodu wad konstrukcyjnych. Obecna budowla powstała pod koniec XVII w. Zaliczana do największych pod względem powierzchni obiektów sakralnych na Opolszczyźnie, powstała w ciągu zaledwie trzech lat dzięki mobilizacji mieszkańców i właścicieli okolicznych majątków.

Trzykondygnacyjna fasadę wieńczy dwie wieże o wysokości 47 m. W głównym portalu umieszczono herb fundatora biskupa Franciszka Ludwika oraz kamienną tablicę z nazwiskami pozostałych darczyńców i budowniczych świątyni. Nisze zdobią postacie apostołów.

Adres: Pl. Wolności 1, 48–385 Otmuchów / tel.: +48 774 315 346 / <http://kosciol.otmuchow.opx.pl>

Ústřední muzeum válečných zajatců v Łambinowicích

Łambinowice (do konce 2. světové války Lamsdorf) jsou spojovány s válkami, s lidským ponižením, se smrtí. Dějiny tohoto smutného místa sahají do sedmdesátých let 19. století, kdy byl v zázemí pruského vojenského prostoru založen první izolační tábor, kterým prošlo na čtyři tisíce francouzských zajatců. V období první světové války bylo v táborových barácích zadržováno 90 tisíc vojáků ruských, rumunských, srbských, italských, anglických a francouzských. V meziválečném období se tábor stal přechodným místem bydliště pro několik desítek tisíc německých imigrantů z oblasti přičleněných k Polsku, které po období záborů získaly nezávislost. Během 2. světové války byl Lamsdorf jedním z největších míst útisku v Evropě. Nacisté zde věznili kolem 300 tisíc vojáků téměř padesáti národností, z toho 200 tisíc zajatců Rudé armády. Po nějakou dobu byla v táboře zřízena „zastávka“ pro transporty směřující do Osvětimi. Poslední tábor vytvořily po roce 1945 polské orgány. Bylo zde soustředěno na 5 tisíc německých Slezanů určených k vysídlení do Německa. Na místě pronásledování se zachovaly zbytky pouze jednoho ze zajateckých táborů. Němým svědkem kruté historie je les kamenných křížů nad hroby zajatců.

Adresa: ul. Minorytów 3, 45-017 Opole / tel.: +48 774 537 872, 453 92 16 /
ul. Muzealna 4, 48-316 Łambinowice / tel. +48 774 343 475 / www.cmjw.opole.pl

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach

Łambinowice (do końca II wojny światowej Lamsdorf) zawsze będą się kojarzyć z wojnami, z ludzkim upodleniem, ze śmiercią. Historia tego ponurego miejsca sięga lat 70. XIX w., gdy na zapleczu pruskiego poligonu wojskowego zorganizowano pierwszy obóz odosobnienia, przez który przeszło około 4 tys. jeńców francuskich. W okresie I wojny światowej w barakach przetrzymywano 90 tys. żołnierzy rosyjskich, rumuńskich, serbskich, włoskich, angielskich i francuskich. W dwudziestoleciu międzywojennym obóz stał się tymczasowym domem dla kilkudziesięciu tysięcy niemieckich imigrantów z ziem wcielonych do Polski, która po wiekach rozbiorów odzyskała niepodległość. Podczas II wojny światowej Lamsdorf był jednym z największych miejsc zniewolenia w Europie. Hitlerowcy więzili tu ok. 300 tys. żołnierzy bez mała 50 narodowości, w tym blisko 200 tys. jeńców Armii Czerwonej. Przez pewien czas w obozie urządzono „przystanek” dla transportów zmierzających do Auschwitz. Ostatni obóz utworzyły po 1945 r. polskie władze. Izolowano w nim ok. 5 tys. Ślązaków przeznaczonych do przesiedlenia w głąb Niemiec. Na miejscu kaźni zachowały się tylko fragmenty jednego ze stalagów. Niemym świadkiem okrutnej historii jest las kamiennych krzyży wieńczących mogiły jeńców.

Adres: ul. Minorytów 3, 45-017 Opole / tel.: +48 774 537 872, 453 92 16 /
ul. Muzealna 4, 48-316 Łambinowice / tel. +48 774 343 475 / www.cmjw.opole.pl

 Muzeum w Nysie – Biskupský palác
 Muzeum w Nysie – Pałac Biskupi

Muzeum sídlí ve vzorné rezidenci, vzniklé na přelomu 17. a 18. století pro potřeby vratislavských biskupů. Jedná se o jedno z předních architektonických děl slezského baroka. Muzejní pracoviště vytvořené v r. 1897 je nejstarší institucí tohoto typu v Opolském vojvodství. Muzeum spravuje bohaté malířské a sochařské sbírky; zvláštní pozornost si zaslouží kolekce evropského malířství z 15.–19. století. Rozsáhlou část muzea zahrnují umělecká řemesla nábytek, výrobky z cínu, fajans a kameniny, dále kovářské výrobky, militaria, rukopisy a staré tisky.

Muzeum měí se v okázalé rezidenci, wzniezionej na przełomie XVII i XVIII w. na potrzeby biskupów wrocławskich. To jedno z czołowych dzieł architektury śląskiego baroku. Powstała w 1897 r. placówka muzealna jest najstarszą tego typu instytucją na Opolszczyźnie. Posiada bogate zbiory malarstwa i rzeźby, a na szczególną uwagę zasługuje kolekcja malarstwa europejskiego z XV–XIX w. Obszerny dział stanowi rzemiosło artystyczne: meble, wyroby z cyny, fajansu i kamionki, a także wyroby kowalskie, militaria, rękopisy oraz starodruki.

Adresa/adres: ul. Biskupa Jarosława 11, 48-300 Nysa / tel./fax: +48 774 332 083 / www.muzeum.nysa.pl

Technické památky a muzea

Zabytki techniki

V horizontu času je snad nejvíce znatelný právě technický pokrok. To je také důvodem pro volbu tohoto tématu, které dokládá vynalézavost a důmyslnost našich předků. Zajímavá muzea obou oblastí nabízí pohled na to, jak se poznatky a technologie vyvíjely v čase až do dnešní podoby. Tato kategorie odkazuje na zajímavá místa, kde se návštěvníci mohou ohlédnout do historie nebo se během výletu u některého z dobových odkazů chvíli pozastavit.

W horyzoncie czasowym chyba najbardziej widoczny jest postęp techniczny. To także główny powód wybrania tego tematu, dokumentującego wynalazczość i pomysłowość naszych przodków. Dzięki ciekawym ekspozycjom muzealnym możemy zaobserwować, w jaki sposób rozwijały się w czasie technologie i osiągnięcia techniki aż po dzień dzisiejszy. Ta kategoria odnosi się do ciekawych miejsc, w których zwiedzający mogą zajrzeć do historii lub zatrzymać się na chwilę w trakcie wycieczki przy którymś ze śladów dawnej epoki.

Císařsko-královská Olomoucká pevnost

Nejzajímavější kapitola vojenské historie města Olomouc spadá do 18. století, kdy byla proti Prusku vybudovaná barokní bastionová pevnost, která odolala v roce 1758 šestitýdennímu obléhání vojsky pruského krále Jindřicha II. Z několika pozůstatků pyšné pevnosti Marie Terezie je nejzachovalejší tzv. Terežská brána. Další zajímavá kapitola začala v padesátých letech 19. století, kdy došlo v důsledku vývoje dělostřelectva k rozsáhlé modernizaci pevnosti výstavbou tzv. „fortového věnce“, který měl obvod 30 km v němž mělo být postaveno 22 dělostřeleckých fortů. V průběhu výstavby se počet měnil stejně jako provedení – stálé (permanentní) nebo tzv. zemní provedení – bez stálé posádky. V sedmdesátých letech 19. stol. opět z důvodu modernizace dělostřelectva, bylo naplánováno vybudování ještě vzdálenější obrany města výstavbou tzv. „festů“, což byly skupiny fortů na třech místech v předpolí Olomouce. Z deseti plánovaných fortů ve třech festech byl postaven jen fort II. Radíkov, unikátní jednovalový dělostřelecký fort, jediný dochovaný exemplář v České republice. Dále můžete navštívit také Fort XVII v Křelově, který je využíván jako muzeum se stálou expozicí o historii fortové pevnosti a sbírkou militarií a Fort XIII na Nové Ulici v Olomouci.

Adresa: Fort Křelov, Na Fortu 392/1, 783 36 Křelov-Břuchotin / tel.: +420 603 444 010 / www.forty.cz, www.cisarska-pevnost.cz / GPS: 49°36'32.078"N, 17°11'36.745"E / otevírací doba: červen a září 11–16 (sobota a neděle), červenec a srpen 11–17 (deně mimo pondělí)
Fort XIII / tel.: +420 603 217 611 / www.drakk.eu / GPS: 49°34'29.811"N, 17°12'59.109"E
Fort II Radíkov / tel.: +420 777 135 001 / www.pevnost-radikov.cz / GPS: 49°38'33.340"N, 17°22'7.301"E

Cesarsko-královská twierdza Ołomuniec

Najciekawszy rozdział historii wojskowej miasta Ołomuńca przypada na XVIII wiek, gdy do obrony przed Prusami została zbudowana barokowa twierdza bastionowa, która w 1758 roku oparła się tygodniowemu oblężeniu przez wojska króla Prus Henryka II. Z kilku pozostałości dumnej twierdzy Marii Teresy najlepiej zachowała się tzw. Brama Terezańska.

Kolejny interesujący rozdział zaczął się w latach pięćdziesiątych XIX wieku, gdy w następstwie rozwoju artylerii doszło do rozległej modernizacji twierdzy, poprzez wybudowanie tzw. „wieńca fortów” o obwodzie 30 km, w którym wzniesiono 22 forty artyleryjskie. W trakcie budowy liczba zmieniała się tak samo jak wykonanie – jako forty stałe (permanentne) lub tzw. ziemne – bez stałej załogi. W latach siedemdziesiątych XIX wieku, ponownie z powodu modernizacji artylerii, zostało zaplanowane wybudowanie jeszcze bardziej oddalonej obrony miasta, tzw. „festów” (twierdz), czyli grupy fortów w trzech miejscach na przedpolu Ołomuńca. Z dziesięciu planowanych fortów w trzech „festach” został zbudowany tylko fort II Radíkov, unikatowy jednovalowy fort artyleryjski, jedyny tego typu obiekt zachowany w Republice Czeskiej. Ponadto można zwiedzić także Fort XVII w Křelovie, który jest wykorzystywany jako muzeum ze stałą ekspozycją o historii twierdzy fortowej i z kolekcją militariów oraz Fort XIII na Nové Ulici w Ołomuńcu.

Adres: Fort Křelov, Na Fortu 392/1, 783 36 Křelov-Břuchotin / tel.: +420 603 444 010 / www.forty.cz, www.cisarska-pevnost.cz / GPS: 49°36'32.078"N, 17°11'36.745"E / godziny otwarcia: červenec i wrzesień 11.00–16.00 (sobota i niedziela), lipiec i sierpień 11.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków)
Fort XIII / tel.: +420 603 217 611 / www.drakk.eu / GPS: 49°34'29.811"N, 17°12'59.109"E
Fort II Radíkov / tel.: +420 777 135 001 / www.pevnost-radikov.cz / GPS: 49°38'33.340"N, 17°22'7.301"E

Expozice času Šternberk

Město Šternberk je známé svým přídomekem „město hodin“. I to je jeden z důvodů, proč zde byla v rámci revitalizace městské památkové zóny zbudována unikátní Expozice času, která za dohledu odborných poradců shromáždila exponáty mnoha muzeí českých i zahraničních. Úvodní část Expozice času pojednává o vztahu času a vesmíru jakožto prvotního elementu vzniku času vůbec. Druhá část vypráví o koloběhu střídání dne a noci a výkladech tohoto jevu v různých kulturách. Na ni navazuje představení nejrozmantějších kalendářů, které byly v minulosti stvořeny. Část expozice, která se zabývá nejstaršími hodinami a technikami měření času, prezentuje různé druhy slunečních a hvězdných, ale třeba i ohňových, vodních nebo pískových hodin. Další část se nese v duchu úvah nad fenoménem času, jeho vnímáním a úlohou, kterou sehrává v životě jednotlivce i celého lidstva. Nechybí ani zajímavosti o hodinách mechanických, zvláštních hodinách a hodinářském náčiní. Expozice se věnuje také fenoménu času v různých sférách lidské činnosti, od umění až po stroj času a nejmodernější technologie měření času vůbec. Expozice je zakončena částí věnovanou Olomouckému regionu a Šternberku v kontextu evropského hodinářství.

Adresa: ul. ČSA 19, 785 01 Šternberk / tel.: +420 587 571 278 / www.expozicecasu.cz / GPS: 49°43'46.516"N, 17°17'50.673"E / otevírací doba: 49°43'46.516"N, 17°17'50.673"E / otevírací doba: říjen–duben 10–17 h, květen–září 10–18 h (denně mimo pondělí). Pro nahlášené a organizované skupiny po dohodě možnost otevření kdykoliv.

Ekspozycja czasu Šternberk

Miasto Šternberk znane jest pod przydomkiem „miasto zegarów“. To jeden z powodów, dlaczego w ramach rewitalizacji zabytkowej strefy miejskiej, została tutaj zbudowana unikatowa Ekspozycja czasu, na której pod nadzorem specjalistów zgromadzono eksponaty z wielu muzeów czeskich i zagranicznych. Wstępna część Ekspozycji czasu jest poświęcona stosunkowi czasu i wszechświata jako pierwotnemu elementowi powstania czasu w ogóle. Druga część opowiada o cyklu następstwa dnia i nocy oraz o wyjaśnianiu tego zjawiska w różnych kulturach. Nawiązuje do niej przedstawienie najrozmaitszych kalendarzy, które zostały stworzone w przeszłości. Część ekspozycji, poświęcona najstarszym zegarom i technikom mierzenia czasu, prezentuje różne rodzaje zegarów słonecznych i gwiazdnych, ale także ogniowych, wodnych lub piskowych. Kolejna część jest urządzona w duchu rozważań nad fenomenem czasu, jego postrzeganiem i rolą, jaką odgrywa w życiu jednostki i całej ludzkości. Nie brakuje też ciekawostek o zegarach mechanicznych, zegarach specjalnych i narzędziach zegarmistrzowskich. Ekspozycja jest poświęcona również fenomenowi czasu w różnych sferach działalności człowieka, od sztuki aż po maszynę czasu oraz najnowocześniejszym technologiom mierzenia czasu w ogóle. Ekspozycję zamyka część prezentująca region Olomunca i Šternberka w kontekście europejskiego zegarmistrzostwa.

Adres: ul. ČSA 19, 785 01 Šternberk / tel.: +420 587 571 278 / www.expozicecasu.cz / GPS: 49°43'46.516"N, 17°17'50.673"E / godziny otwarcia: październik–kwiecień 10.00–17.00, maj–wrzesień 10.00–18.00 (codziennie oprócz poniedziałków). Dla zgłoszonych i zorganizowanych grup - po uzgodnieniu możliwość otwarcia kiedykolwiek.

Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně

Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně se v roce 2005 zařadila mezi 7 největších divů České republiky. Nachází se na říčce Divoká Desná v Jeseníkách. Nejrozsáhlejší vodní dílo v České republice má největší rezervní turbínu v Evropě o výkonu 325 MW, disponuje největším spádem v ČR (510,7 m) a největším výkonem instalovaným na vodní elektrárně v ČR (2x 325 MW). Horní a dolní nádrž jsou propojeny dvěma tlakovými přivaděči o průměru 3,6 metru a délce 1,5 km. Elektrická energie se zde vyrábí pomocí vypouštění vody z horní nádrže, která se napouští přečerpáním vody z dolní nádrže v době přebytku energie. Elektrárna je řešena jako podzemní dílo. Obě soustrojí jsou umístěna v podzemní kaverně o rozměrech 87,5 x 25,5 x 50 m. Souběžně s kavernou turbin se v podzemí nachází komora transformátorů, která má rozměry 115 x 16 x 21,7 m. Elektrárna je spojena s dolní nádrží dvěma odpadními tunely o průměru 5,2 m. Je to nejen unikátní stavebně-technická památka, ale z horní nádrže ležící v nadmořské výšce 1350 m se vám nabízí také krásný výhled na panorama Jeseníků. Okolí horní nádrže je rovněž zpřístupněno k pěší turistice, cykloturistice a v zimě i k běžeckému lyžování. Celé vodní dílo je možné si prohlédnout při exkurzi s odborným výkladem. Horní nádrž je od roku 2010 dostupná 6sedačkovou lanovkou, která jezdí z blízkého areálu Kouty. Od horní stanice lanovky k horní nádrži vede 4,5 km stezka, kterou lze v prázdninových měsících absolvovat minibusem.

Adresa: Informační centrum Dlouhé Stráně, 788 11 Kouty nad Desnou 1 / tel.: +420 585 283 282, +420 602 322 244 / www.dlouhe-strane.cz / GPS: 50.10'08.414"N, 17°1'17.918"E / otevírací doba: leden až prosinec 8–16 h pondělí až neděle (místa na exkurzi je nutné předem rezervovat na uvedených telefonních číslech)

Elektrownia szczytowo-pompowa Dlouhé Stráně

Elektrownia szczytowo-pompowa Dlouhé Stráně w 2005 roku trafiła do grona 7 największych cudów Republiki Czeskiej. Ta najbardziej rozległa budowla hydrotechniczna w RCz, zbudowana na rzeczce Divoká Desná w Jesionikach, ma największą turbinę rewersyjną w Europie o mocy 325 MW, dysponuje największym spadkiem (510,7 m) i największą mocą zainstalowaną w elektrowni wodnej w RCz (2x 325 MW). Górny i dolny zbiornik są połączone dwoma ciśnieniowymi kanałami doprowadzającymi o średnicy 3,6 m i długości 1,5 km. Produkcja energii elektrycznej polega na spuszczeniu wody z górnego zbiornika, do którego w okresie nadwyżki energii przepompowuje się wodę z dolnego zbiornika. Elektrownia jest zbudowana pod ziemią, gdzie znajduje się mieszcząca oba zespoły maszyn kaverna o wymiarach 87,5 x 25,5 x 50 m oraz komora transformatorów o wymiarach 115 x 16 x 21,7 m. Elektrownię z dolnym zbiornikiem łączą dwa potężne tunele o średnicy 5,2 m. To nie tylko unikatowy zabytek techniki, ale także niezwykle punkt widokowy. Z górnego zbiornika leżącego na wysokości 1350 m n.p.m. rozciąga się piękny widok na panoramę Jesioników. Całą budowlę hydrotechniczną można obejrzeć podczas wycieczki z przewodnikiem.

Okolice górnego zbiornika są również dostępne dla turystyki pieszej, rowerowej, a zimą dla narciarstwa biegowego. Od 2010 roku dociera tam 6-miejscowa krzeselkowa kolejka linowa z ośrodka Kouty. Z górnej stacji kolejki do górnego zbiornika prowadzi 4,5-kilometrowa ścieżka, którą w wakacje można pokonać minibusem.

Adres: Informační centrum (Centrum Informacji) Dlouhé Stráně, 788 11 Kouty nad Desnou 1 / tel.: +420 +420 585 283 282, +420 602 322 244 / www.dlouhe-strane.cz / GPS: 50.10'08.414"N, 17°1'17.918"E / godziny otwarcia: od stycznia do grudnia 8.00–16.00 od poniedziałku do niedzieli (miejsc na wycieczkę trzeba wcześniej rezerwować, dzwoniąc na podane numery tel.)

Muzeum kočárů Čechy pod Kosířem
Muzeum Powozów Čechy pod Kosířem

Jedinečná expozice v Čechách pod Kosířem nabízí návštěvníkům možnost zhlédnout ojedinělou sbírku historických kočárů a luceren, která je jednou z největších ve střední Evropě. Návštěvníci muzea mohou zhlédnout 54 kočárů a saní a také nahlédnout do restaurátorské dílny. Součástí muzea je i písemný depozitář zahrnující veškeré psané materiály včetně dokumentace získané od návštěvníků, odborné veřejnosti a samostudiem po dobu 15 let. Muzeum rovněž každoročně vždy v červenci pořádá mezinárodní sraz mistrů řemesla kolářského a kočárnického pod názvem „Josefkol“.

Wyjątkowa ekspozycja w Čechách pod Kosířem dává zwiedzającym možnost obejrzenia niezwyklej kolekcji zabytkowych powozów i latarní powozowych, która zalicza się do największych w Europie Środkowej. Zwiedzający mogą podziwiać 54 powozy i sanie, a także zajrzeć do warsztatu restauratorskiego. Częścią muzeum jest również depozytarium, obejmujące wszelkie materiály pisane, w tym dokumentację uzyskaną od zwiedzających, specjalistów i dzięki samodzielnym badaniom w ciągu 15 lat. Muzeum organizuje też co roku, zawsze w lipcu, międzynarodowe spotkania mistrzów rzemiosła – kolodziejów i budowniczych powozów, pod nazwą „Josefkol“.

Adresa/adres: náměstí Svobody 377, 798 58 Čechy pod Kosířem / tel.: +420 602 557 167 / www.historickekokary.cz / GPS: 49°55'11.76"N, 17°03'24.72"E / otevírací doba/godiziny otvárcia: leden až prosinec 9–17 h (denně mimo pondělí), listopad až březen pouze na objednávku/od stycznia do grudnia 9.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków), od listopada do marca tylko na zamówienie

Zlatorudné mlýny ve Zlatých Horách
Młyny do rudy złota w Złatych Horach

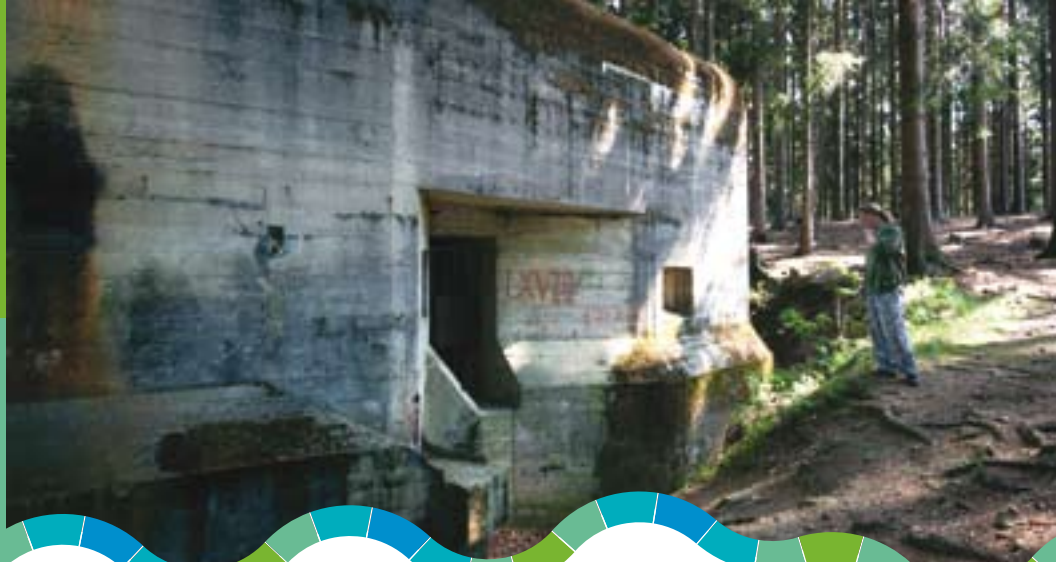

Středověký hornický skanzen na řece Olešnici u Zlatých Hor leží v místě zvaném Údolí ztracených štol. Návštěvníci si zde mohou prohlédnout repliky dobových zlatorudných mlýnů ze 16. století – časů největší slávy dobývání zlata ve zdejších kraji. Oba stroje jsou poháněny vodními koly, která čerpají energii z původního kanálu. Zařízení a exponáty jsou plně funkční a návštěvníkům přímo prezentují drcení zlaté rudy. Při troše štěstí je možné si kousiček drahého kovu odnést domů jako suvenýr. V areálu každoročně probíhají mezinárodní závody v rýžování zlata.

Średniowieczny skansen górniczy na rzece Olešnicy koło Złatych Hor leży w miejscu zwanym Doliną Zagubionych Sztoln. Zwiedzający mogą tu obejrzeć repliki dawnych młynów do rudy złota z XVI wieku – czasów, gdy wydobywanie złota w tutejszym regionie cieszyło się największą sławą. Obie maszyny są napędzane kołami wodnymi, które czerpią energię z oryginalnego kanálu. Urządzenia i exponáty są w pełni sprawne, zwiedzający mogą bezpośrednio zobaczyć, jak kruszono nimi rudę złota. Przy odrobinie szczęścia kawałek tego szlachetnego metalu można zabrać ze sobą na pamiątkę. Na terenie skansenu corocznie odbywają się międzynarodowe zawody w płukaniu złota.

Adresa/adres: Hornický skanzen – Zlatorudné mlýny, Údolí ztracených štol, 793 76 Zlaté Hory (Ondřejovice) / tel.: IC +420 584 425 397, +420 721 930 684 / www.zlatehory.cz / GPS: 49°55'11.76"N, 17°03'24.72"E / otevírací doba/godiziny otvárcia: květen až srpen denně 10–17 h, září a říjen 10–16 h (denně mimo pondělí)/od maja do sierpnia codziennie 10.00–17.00, wrzesień i październik 10.00–16.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Vojenské muzeum Staré Město **Muzeum Wojska Staré Město**

Muzeum se nachází v budově č. 11 areálu bývalých vojenských kasáren. K vidění jsou zde hned dvě expozice věnované historii československého opevnění z let 1935 až 1938. První expozice popisuje vznik a historii kasáren, představuje dobové dokumenty, historické mapy nebo část vojenské výzbroje. Druhá expozice nabízí průřez minulostí betonových bunkrů v příhraničí. Za raritu muzea je považován například fotografický přístroj, pomocí něhož se tvořily fotomapy, nebo šátky s národními hesly, které měly posilovat bojového ducha.

Muzeum mieści się w budynku nr 11 na terenie dawnych koszar wojskowych. Obejrzeć można tu jednocześnie dwie wystawy poświęcone historii czeskosłowackich umocnień z lat 1935-1938. Pierwsza ekspozycja opisuje powstanie i historię koszar, prezentuje dokumenty z epoki, historyczne mapy i część uzbrojenia wojskowego. Druga ekspozycja przedstawia ogólnie historię betonowych bunkrów na pograniczu. Za rzadki eksponat uważany jest na przykład aparat fotograficzny, wykorzystywany do tworzenia fotomap, szczególnie cenne są też chusty z hasłami narodowymi, które miały wzmacniać ducha bojowego żołnierzy.

Adresa/adres: Beton Bunker Club Kronfelzov, o.s., Hanušovická 351, Kasárna – budova č. 11, 788 32 Staré Město /
tel.: +420 732 530 774, +420 739 963 678 / www.opevneni-stm.cz / **GPS:** 50°09'14.42"N, 16°57'03.00"E / **otevřací doba/godzinny**
otwarcia: květen až říjen v sobotu 9–17 h, v neděli 9–15 h, duben a listopad v sobotu 9–15 h, neděle 9–14.30 h/od maja do paź-

dziernika w sobotę 9.00–17.00, w niedzielę 9.00–15.00, kwiecień i listopad w sobotę 9.00–15.00, w niedzielę 9.00–14.30

Železný most v Ozimku **Most żelazny w Ozimku**

V roce 1795 byl v Ozimku vyroben železný most, který spojoval břehy říčky Strzegomky v Łażanech u Świdnicy. Ve válečné vřavě však neobstál a v závěru 2. světové války skončil ve vodě. Před hutí můžete vidět jeho „sourozence“, který v současné době nemá v Evropě konkurenci. Dne 12. září 1827 jako první po něm s koňským potahem přešel právník Johann Friedrich Julian z Reil z wrocławského Vyššího báňského úřadu. Až do r. 1938 sloužil na trase z Ozimku do obce Zawadzkie. Na konstrukci dlouhou 31,5 metrů a širokou 6,5 metru bylo spotřebováno 57 tun litinových odlitků a 14 tun oceli. Dnes je most řazen k nejcenějším památkám silniční techniky. Po renovaci v roce 2010 byl opět zpřístupněn jako turistická atrakce města.

W 1795 r. wyprodukowano w Ozimku most żelazny, który łączył brzegi Strzegomki w Łażanach koło Świdnicy, ale nie przetrwał dziejowych wstrząsów i pod koniec II wojny światowej spoczął w wodzie. Przed hutą można obejrzeć jego „krewniaka“, który nie ma obecnie w Europie konkurenta. 12 września 1827 r. jako pierwszy przejechał po nim zaprzęgiem radca prawny Johann Friedrich Julian von Reil z wrocławskiego Wyższego Urzędu Górniczego. Aż do 1938 r. most dobrze sprawował się na trasie z Ozimka do Zawadzkiego. Do konstrukcji o długości 31,5 m i szerokości 6,5 m użyto 57 ton żeliwnych odlawów i 14 ton stali. Dziś most zaliczany jest do najcenniejszych zabytków techniki drogowej. Po renowacji w 2010 r. został udostępniony do użytku jako atrakcja turystyczna miasta.

Muzeum kovářství v Prószkowě **Muzeum Kowalstwa w Prószkowie**

Ještě před několika léty Ernst Kotyrba koval železo ve staré kovárně v hospodářských prostorách proszkowského zámku. Jeho syna Waltera napadlo, že je to ideální místo pro zřízení muzea této mizející profese. Všechno zde zůstalo tak, jako by zrovna před chvílí dohořelo v topeništi. Nápad se zalíbil vedení města a od r. 2007 zde můžeme vidět nejen historický interiér, ale zapojit se i do výuky kovářského umění. Návštěvníci mohou pozorovat, jak z kusu rozžhaveného železa vzniká podkova a jiné užitékové a umělecké předměty, a později pod dohledem zkušeného kováře vyzkoušet své síly v umělecké disciplíně, při které se hodně zapotíte.

Jeszcze kilka lat temu Ernst Kotyrba kuł żelazo w starej kuźni mieszczącej się na zapleczu proszkowskiego zamku. Jego syn Walter pomyślał, że to idealne miejsce do urządzenia muzeum tej zanikającej profesji. Wszystko tu zostało w takim stanie, jakby ojciec przed chwilą wygasił palenisko. Pomysł podchwyciły władze miasta i od 2007 r. można nie tylko obejrzeć zabytkowe wnętrza, ale też uczestniczyć w nauce kowalstwa. Chętni mogą zobaczyć jak z kawałka żelaza powstaje podkova oraz inne użytkowe i artystyczne przedmioty, a później – pod okiem doświadczonego kowala – spróbować swoich sił w sztuce, która wyciska z człowieka siódme poty.

Adresa/adres: ul. Młyńska, 46-060 Prószków / tel.: +48 774 013 700, mobil: +48 512 247 345 / www.kowalstwo.proszkow.pl

Gliwický kanál **Kanał Gliwicki**

Výstavba kanálu začala v r. 1935, uvedení do provozu proběhlo 8. prosince 1939. Vodní cesta spojující Gliwice s Odrou nahradila dřívější Kłodnický kanál. Je dlouhá 40 kilometrů, maximální hloubka činí 3,5 metru a rozdíl hladin na začátku a na konci úseku dosahuje 43,6 metru. Kanál začíná ve městě Kędzierzyn-Koźle, na 89. kilometru Odry. Napájí jej hlavně řeka Kłodnica a dvě vodní nádrže – Dzierżno Velké a Dzierżno Małe. Plavba může probíhat díky jezům v Łabędach, Dzierżně, Rudzińcu, Sławięcicach, Nowé Wsi a Kłodnicy. Dva kilometry pod jezem v Nowé Wsi se nachází nekolizní křížení kanálu s Kłodnicí, která jím protéká. Jedná se o jedno ze dvou vedle Velkého kanálu řeky Brdy – vodohospodářských řešení tohoto typu v Polsku.

Budowę kanálu rozpoczęto w 1935 r., natomiast do użytku został oddany 8 grudnia 1939 r. Droga wodna łącząca Gliwice z Odrą zastąpiła dawny Kanał Kłodnicki. Ma długość 40 km, maksymalna głębokość wynosi 3,5 m, a różnica poziomów na początku i końcu traktu – 43,6 m. Kanał zaczyna się w Kędzierzynie-Koźlu, na 89 kilometrze Odry. Głównym źródłem jego zasilania jest rzeka Kłodnica oraz dwa zbiorniki – Dzierżno Duże i Dzierżno Małe. Żegluga odbywa się dzięki śluzom w Łabędach, Dzierżnie, Rudzińcu, Sławięcicach, Nowej Wsi i Kłodnicy. Dwa kilometry poniżej śluzu w Nowej Wsi znajduje się bezkolizyjne skrzyżowanie kanału z Kłodnicą, która przepływa pod nim. To jedno z dwóch – obok Wielkiego Kanału Brdy – rozwiązań hydrotechnicznych tego typu w Polsce.

Příroda, zahrady a parky Przyroda, parki i ogrody

Již od pradávna je krása přírody obdivována a opěvována. Z toho důvodu vznikly okrasné zahrady, parky a arboreta, s nimiž si lidé přírodní skvosty dokázali přenést do svého prostředí a kochat se jimi prakticky kdykoli. Touha obdivovat flóru i faunu v přirozeném prostředí pak dala vznik množství turistických tras a naučných stezek, dnes velmi vyhledávaných a oblíbených. O tom, že v obou regionech zaujímá příroda místo hodné pozornosti, se mohou návštěvníci přesvědčit právě v této kategorii.

Piękno przyrody podziwiano i opiewano już od najdawniejszych czasów. Z tego powodu zakładano ozdobne ogrody, parki i arboreta, dzięki którym potrafiono przenieść klejnoty natury do swojego otoczenia i zachwycać się nimi praktycznie w dowolnej chwili. Pragnienie podziwiania flory i fauny w naturalnym środowisku doprowadziło do powstania licznych szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych, obecnie bardzo popularnych i poszukiwanych. Właśnie w tej kategorii zwiedzający mogą się przekonać, że w obu regionach przyroda zajmuje należyte miejsce i jest godna uwagi.

 ZOO Olomouc
 ZOO Ołomuniec

Nedaleko Olomouce na Svatém Kopečku se na 42,5 hektarech rozprostírá zoologická zahrada, která stojí za návštěvu. Pro veřejnost byla otevřena již v roce 1956 a v současnosti nabízí k vidění více než 400 druhů zvířat. Nabízí možnost jejich prohlídky v pěti pavilonech a mnoha dalších výběžích a voliérách. K nejatraktivnějším patří mořská akvária se žraloky, průchozí výběh makaků červenolících a klokanů, pavilon netopýrů nebo společná expozice medvědů a vlků. Dominantou zoo tvoří vyhlídková věž viditelná z dalekého okolí, součástí areálu je i dětské lanové centrum.

Niedaleko Ołomuńca na Svatém Kopečku (Świątym Wzgórzu), na 42,5 hektarach rozpościera się ogród zoologiczny, który naprawdę warto odwiedzić. Został otwarty dla publiczności już w 1956 roku, obecnie w czasie zwiedzania można tu podziwiać ponad 400 gatunków zwierząt w pięciu pawilonach oraz na wielu innych wybiegach i w wolierach. Do najbardziej atrakcyjnych należą morskie akwaria z rekinami, przechodni wybieg dla makaków japońskich (charakteryzujących się czerwoną twarzą) i kangurów, pawilon nietoperzy lub wspólna ekspozycja niedźwiedzi i wilków. Nad zoo wznosi się wieża widokowa widoczna z daleka, częścią obiektu jest też centrum linowe dla dzieci.

Adresa/adres: Zoologická zahrada Olomouc, Darwinova 29, 779 00 Olomouc / tel.: +420 585 151 601 /
www.zoo-olomouc.cz / GPS: 49°38'0.226"N, 17°20'35.458"E / otevírací doba/godzinny otwarcia:
duben–srpen 9.00–18.00, září–březen 9.00–16.00/kwiecień–sierpień 9.00–18.00, wrzesień–marzec 9.00–16.00

Historické parky Olomouc: Bezručovy sady, Smetanovy sady, Čechovy sady

Nejvýznamnější část historických parků v Olomouci tvoří Smetanovy sady, které jsou doslova oázou odpočinku a relaxace jak pro obyvatele, tak i návštěvníky hanácké metropole. Dominantou parku je Rudolfova alej, která byla původně vysazena po prusko-rakouské válce. V současné době prochází celá alej kompletní obnovou a původní jírovce nahradily nově vysazené. Sady se pyšní novorenesanční fontánou s vodotryskem, altánem a restaurací, které se přezdívá „lázeňská dvorana“. K návštěvě láká i oranžerie skýtající více než 90 druhů rostlin. V parku se nachází výstavní pavilony, které vznikly v areálu v 60. a 70. letech 20. století. Nejvýznamnější výstavou s dlouholetou tradicí je Flora Olomouc. Protějškem Smetanových sadů se po roce 1882 stal park nesoucí název Čechovy sady zřízený v tzv. Jánském sadu. Zelený trojlístek olomouckých parků dotváří Bezručovy sady. Ty obohatily městskou zeleň na samém sklonku 19. století. Park byl v minulosti několikrát přejmenován, dnešní název pak dostal až roku 1947. Právě díky městským parkům je Olomouc městem plným zeleně. Od podzimu 2011 mohou návštěvníci Olomouce obdivovat také nově opravenou čtveřici historických hradebních zahrad skrytých za budovami Univerzity Palackého v Křížkovského ulici.

Adresa: Výstaviště Flora Olomouc, a.s., Wolkerova 17, 771 11 Olomouc / tel.: +420 585 726 111 / www.flora-ol.cz / GPS: 49°35'18.240"N, 17°14'43.836"E

Zabytkowe parki w Ołomuńcu: Bezručowy sady, Smetanowy sady, Čechowy sady

Najwspanialszą część zabytkowych parków w Ołomuńcu stanowią Smetanovy sady (Park Smetany), które są oazą spokoju i wypoczynku zarówno dla mieszkańców, jak i osób zwiedzających hanácką metropolie. Główną oś parku tworzy Aleja Rudolfa, posadzona po wojnie prusko-austriackiej. Obecnie aleja jest w całości odnawiana i pierwotne kasztany zostały zastąpione nowymi nasadzeniami. Park szczyci się neorenesansową fontanną z wodotryskiem, altaną i restauracją, która bywa nazywana „halą zdrojową“. Zwiedzających zaprasza też oranżeria prezentująca ponad 90 gatunków roślin. W parku znajdują się pawilony wystawowe, które powstały w latach 60. i 70. XX wieku. Największą wystawą o wieloletniej tradycji jest Flora Olomouc. Przeciwnie do Smetanowych sadów po 1882 roku powstał park noszący nazwę Čechovy sady, utworzony w tzw. Jánském sadzie. Trójlístný układ parków olomunieckich uzupełniają Bezručovy sady, które wzbogaciły zieleń miejską u schyłku XIX wieku. Park w przeszłości kilka razy zmieniał nazwę, dzisiejszą otrzymał dopiero w 1947 roku. Właśnie dzięki parkom miejskim Ołomunieć jest miastem pełnym zieleni. Od jesieni 2011 turyści mogą podziwiać na murach miejskich w Ołomuńcu także nowo odrestaurowaną czwórke zabytkowych ogrodów ukrytych za budynkami Uniwersytetu Palackiego przy ulicy Křížkovského.

Adres: Výstaviště (Tereny wystawowe) Flora Olomouc, a.s., Wolkerova 17, 771 11 Olomouc / tel.: +420 585 726 111 / www.flora-ol.cz / GPS: 49°35'18.240"N, 17°14'43.836"E

Památník lovců mamutů v Přerově **Skansen łowców mamutów**

Tato unikátní autentická terénní prezentace archeologických nálezů byla vybudována ve světoznámé lokalitě Předmostí v roce 2006. Veřejnost zde může obdivovat nálezy ze starší doby kamenné. Kostí zvířat (mamuta srstnatého, koně sprašového, soba polárního, lva jeskynního, pratura) byly nalezeny na mírném svahu v několika vrstvách. Tvoří je celé velké kosti i drobné spálené kůstky smíšené s barvivem. Část kostí je pořežána kamennými nástroji podle toho, jak člověk ulovené zvíře zpracovával na místě a následně zužitkoval. Mimořádným nálezem je zlomek kosti zdobené jemným mřížkovitým vzorem.

Ta unikatowa, autentyczna, terenowa prezentacja znalezisk archeologicznych została wybudowana na słynnym na świecie stanowisku Předmostí v roce 2006 roku. Zwiedzający mogą tu podziwiać warstwy archeologiczne ze starszej epoki kamiennej. Kości zwierząt (mamuta włochatego, dzikiego konia *Equus germanicus*, renifera polarnego, lwa jaskiniowego, тура) zostały znalezione na łagodnym stoku w kilku warstwach. Tworzą je całe wielkie kości i drobne spalone kostki zmieszane z barwnikiem. Część kości jest pocięta kamiennymi narzędziami w sposób, w jaki człowiek na miejscu oporządzał złowione zwierzę i następnie je zużytkowywał. Nadzwyczajnym znaleziskiem jest odłamek kości ozdobionej drobnym siatkowatym wzorem.

Adresa/adres: Městské informační centrum, Pod Skalkou 1a, 751 24 Přerov – Předmostí / tel.: +420 581 217 404 / www.mamutov.eu / GPS: 49°28'2.950"N, 17°26'12.329"E / otevírací doba/godzinny otwarcia: duben až říjen po–pá 9.00–12.00, 12.30–16.30, so 10–15 h, listopad až březen po–pá 9.00–12.00, 12.30–16.00/od kwietnia do października po–pi 9.00–12.00, 12.30–16.30, so 10.00–15.00, od listopada do marca po–pi 9.00–12.00, 12.30–16.00

Arboretum Bílá Lhota **Arboretum Bílá Lhota**

V zámeckém parku v Bílé Lhotě se nachází na ploše necelých tří hektarů významné arboretum s 300 druhy dřevin. Park byl založen pravděpodobně kolem roku 1700 a původně obsahoval jen domácí dřeviny. Největší zásluhu na dnešní podobě parku měl Quido Riedel. V průběhu let 1926 až 1945 zámecký park rozšířil a provedl v něm úpravy ve smíšeném francouzsko-anglickém stylu. V parku postupně vybudoval druhově bohatou cennou sbírku okrasných i exotických dřevin listnatých, stálezelených a jehličnatých z Evropy, Asie a Severní Ameriky. Arboretum v Bílé Lhotě je Národní přírodní památkou.

W parku pałacowym w miejscowości Bílá Lhota na powierzchni niecałych trzech hektarów znajduje się wspaniałe arboretum z 300 gatunkami drzew. Park został założony prawdopodobnie około 1700 roku i początkowo obejmował tylko krajowe gatunki drzew. Najbardziej w nadaniu parkowi dzisiejszej formy zasłużył się Quido Riedel. W latach 1926 – 1945 rozszerzył park pałacowy i przekształcił go w mieszany styl francusko-angielski. Stopniowo stworzył w parku bogatą pod względem liczby gatunków, niezwykle cenną kolekcję ozdobnych i egzotycznych drzew liściastych, wiecznie zielonych i iglastych z Europy, Azji i Ameryki Północnej. Arboretum w Biele Lhote jest Narodowym Zabytkiem Przyrody.

Adresa/adres: Arboretum, 783 26 Bílá Lhota / tel.: +420 585 340 075 / www.volny.cz/arboretum / GPS: 49°42'35.29 N, 16°58'35.24 E / otevírací doba/godzinny otwarcia: duben a říjen 9–17 h (pouze víkendy), květen až září 9–18 h (denně mimo pondělí)/kwiecień i październik 9.00–17.00 (tylko weekendy, od maja do września 9.00–18.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Zbrašovské aragonitové jeskyně Zbraszowskie Jaskinie Aragonitowe

Zbrašovské aragonitové jeskyně leží v malebném údolí řeky Bečvy v lázních Teplice nad Bečvou. Jde o jedinečný jeskynní systém evropského významu vzniklý současným působením atmosférických a teplých minerálních vod vystupujících z velkých hloubek ve vápencích. Unikátní výzdobu zde tvoří minerál aragonit, dále tzv. gejzirové stalagmity a kulovité sintrové povlaky připomínající koblihy. Jedná se o nejteplejší jeskyně v celé České republice s celoroční stálou teplotou 14 °C. Objeveny byly v roce 1912 a pro veřejnost jsou zpřístupněny od roku 1926.

Zbraszowskie Jaskinie Aragonitowe leżą w malowniczej dolinie rzeki Bečvy w uzdrowisku Teplice nad Bečvou. To niezwykle system jaskiń o znaczeniu europejskim, powstały w wyniku jednoczesnego działania w wapieniach opadów atmosferycznych i ciepłych wód mineralnych wypływających z dużych głębokości. Unikatowe zdobienia tworzy tutaj mineral aragonit, ponadto tzw. gejzerowe stalagmity i kuliste naloty z wapienia naciekowego (po czesku zwanego sintrem) przypominające pączki. To najcieplejsze jaskinie w całej Republice Czeskiej, panuje w nich przez cały rok stała temperatura 14°C. Zostały odkryte w 1912 roku i udostępnione do zwiedzania w 1926 roku.

Adresa/adres: Zbrašovské aragonitové jeskyně, 753 51 Teplice nad Bečvou / tel.: +420 581 601 866 / www.caves.cz / GPS: 49°31'53" – 17°44'44" / otevírací doba/godiziny otwarcia: únor, březen v 10 a ve 13 h (pondělí až pátek); duben, září říjen 9–16 h (mimo pondělí); květen, červen 9–16 h (úterý až pátek) a 9–17 h (sobota, neděle); červenec, srpen 9–17 h (mimo pondělí); říjen, listopad 10 i 13.00 (od pondělí do pátku), květen, červenec 9.00–16.00 (codziennie oprócz poniedziałków); maj, červenec 9.00–16.00 (od wtorku do piątku) i 9–17 (sobota, niedziela); listopad, prosinec 9.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Mladečské jeskyně Jaskinie Mladeczskie

Mladečské jeskyně se nachází v chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví. Složitý labyrint puklinových chodeb a domů je vytvořen ve vápencovém vrchu Třesín. Podzemní prostory jsou bohatě zdobeny krápníky. Jeskyně představují převážně horizontální, velmi členitý labyrint chodeb, domů a vysokých kominů s pozoruhodnou modelací stěn a stropů. Mladečské jeskyně patří mezi archeologické lokality světového významu. Jsou patrně nejstarším a největším sídlištěm člověka kromaňonského v Evropě, který zde prokazatelně žil již před více než 31 tisíci lety.

Jaskinie Mladeczskie (czes. Mladečské jeskyně) znajdują się na terenie Parku Krajobrazowego Litovelské Pomoraví. Skomplikowany labirynt szczelinowych korytarzy i komór powstał w górze wapiennej Třesín. Przestrzeń podziemne są bogato zdobione naciekami krasowymi. Jaskinie stanowią przeważnie horyzontalny, mocno rozczłonkowany labirynt korytarzy, komór i wysokich kominów z godnym uwagi wymodelowaniem ścian i stropów. Jaskinie Mladeczskie zalicza się do archeologicznych lokalizacji o światowym znaczeniu. Są prawdopodobnie najstarszym i największym siedliskiem człowieka z Cro-Magnon, który żył tutaj, co potwierdzają znaleziska, przed ponad 31 tysiącami lat.

Adresa/adres: Mladečské jeskyně, 783 21 Mladec / tel.: +420 585 347 148 / www.caves.cz / GPS: 49° 42' 23,1"; 17° 00' 57,1" / otevírací doba/godiziny otwarcia: leden–březen v 10 a ve 13 h (denně mimo víkendy), duben 9–15 h (denně mimo pondělí), květen až září 9–16.30 (denně mimo pondělí), říjen 9–15 h (denně mimo pondělí), listopad v 10 a ve 13 h (denně mimo víkendy)/od stycznia do marca 10 i 13 h (codziennie z wyjątkiem weekendów), kwiecień 9.00–15.00 (codziennie oprócz poniedziałków), od maja do września 9.00–16.30 (codziennie oprócz poniedziałków), październik 9.00–15.00 (codziennie oprócz poniedziałków), listopad 10.00 i 13.00 (codziennie oprócz weekendów)

Javoříčské jeskyně Jaskinie Jaworzyckie

Javoříčské jeskyně nalezneme v severní části Drahanské vrchoviny. Systém Javoříčských jeskyní vytváří třípatrový komplikovaný komplex chodeb, domů a propastí o celkové délce asi 4000 m. Byly vytvořeny v ostrůvku devonských vápenců a na jejich vývoji se podílel potok Špraněk. Jeskyně byly objeveny v roce 1938 a jejich pokračování v roce 1958. Pro turisty jsou otevřeny dvě trasy. Krátká a dlouhá o délkách 460 a 740 m. Javoříčské jeskyně jsou unikátní pro svou bohatou a rozmanitou krápníkovou výzdobu a patří mezi nejkrásnější v České republice.

Jaskinie Jaworzyckie (czes. Javoříčské jeskyně) znajdziemy w północnej części Wyżyny Drahąńskiej (czes. Drahanská vrchovina). System jaskiń tworzy skomplikowany, trzypiętrowy kompleks korytarzy, komór i przepaści o łącznej długości około 4000 m. Jaskinie powstały w wysepce wapieni dewońskich, a do ich rozwoju przyczynił się potok Špraněk. Jaskinie zostały odkryte w 1938 roku, a ich dalszy ciąg w 1958 roku. Dla turystów są otwarte dwie trasy. Krótka i długa o długości 460 i 740 m. Jaskinie Jaworzyckie zawdzięczają swoją unikatowość bogatym i różnorodnym krasowym naciekom i należą do najpiękniejszych jaskiń w Republice Czeskiej.

Adresa/adres: Javoříčské jeskyně, 783 24 Slavětín u Litovle / tel.: +420 585 345 451 / www.caves.cz /
GPS: 49°40'13,4"; 16°54'50,3" / otevírací doba/godiziny otwarcia: leden až březen a listopad 10–13 h (denně mimo víkendů), duben, říjen 9–15 h (denně mimo pondělí), květen až září 9–17 h (denně mimo pondělí)/od stycznia do marca i listopad 10.00–13.00 (codziennie oprócz weekendu), kwiecień, październik 9.00–15.00 (codziennie oprócz poniedziałków), od maja do września 9.00–17.00 (codziennie oprócz poniedziałków), 9.00–15.00 (codziennie oprócz poniedziałków)

Jeskyně Na Pomezí Jaskinie Na Pomezi

Jeskyně Na Pomezí jsou největším jeskynním systémem v České republice vzniklým rozpouštěním krystalického vápence. Vyznačují se úzkými i vysokými chodbami, které se v křiženích rozšiřují v menší domy. Celková délka jeskynního systému je asi 1800 metrů, délka turistické trasy činí 390 m s dobou prohlídky 45 minut. Jeskyně Na Pomezí byly v roce 1965 vyhlášeny národní přírodní památkou. Jedná se o výjimečný kras s bohatou krápníkovou výzdobou. Pestré krasové útvary tak mohou při troše fantazie připomínat různé tvory či pohádkové bytosti.

Jaskinie Na Pomezi są największym systemem jaskiń w Republice Czeskiej, powstałym w wyniku rozpuszczania wapienia krystalicznego. Odznaczają się wąskimi i wysokimi korytarzami, które w miejscach krzyżowania rozszerzają się w niewielkie komory. Całkowita długość systemu jaskiń wynosi około 1800 metrów, trasa turystyczna liczy 390 m, a jej przejście trwa 45 minut. Jaskinie Na Pomezi zostały w 1965 roku uznane za narodowy zabytek przyrody. To wyjątkowy kras o bogatej, wapiennej szacie naciekowej. Urozmaicone formacje krasowe mogą, jeśli tylko użyjemy odrobiny wyobraźni, przypominać różne stwory czy bajkowe postaci.

Adresa/adres: Jeskyně Na Pomezí, 790 61 Lipová-lázně / tel.: +420 584 421 284 / www.caves.cz /
GPS: 50°14'46,4"; 17°08'17,6" / otevírací doba/godiziny otwarcia: duben až červen 9–16 h (denně mimo pondělí), červenec a srpen 9–17 h, září–říjen 9–16 h (denně mimo pondělí)/od kwietnia do czerwca 9.00–16.00 (codziennie oprócz poniedziałków), lipiec i sierpień 9.00–17.00, wrzesień i październik 9.00–16.00 h (codziennie oprócz poniedziałków)

Zoologická zahrada v Opoli **Ogród Zoologiczny w Opolu**

Malá zoologická zahrada vznikla na ostrově Bolko ve třicátých letech minulého století. Dnes najdeme v této oáze klidu a zeleně moderní ZOO na ploše 20 hektarů, ve kterém žije kolem 200 druhů v počtu přes 1000 zvířat. Nová kapitola v dějinách zahrady začala po povodních v roce 1997, které ostrov úplně zničily. Během obnovy došlo k omezení klasických klecí na minimum s vytvořením krásných výběhů, zajišťujících zvířatům podmínky velmi přiblížené přírodním. Ve speciálních krytech můžete sledovat chování vlků nebo pozorovat lachtana kalifornského přes skleněné stěny bazénu. Velký rozruch vzbuzují gorily a stádo žiraf.

Malý zvířetník powstał na wyspie Bolko w latach 30. ubiegłego wieku. Dziś w tej oazie spokoju i zieleni mieści się nowoczesne ZOO, zajmujące powierzchnię 20 ha, żyje na niej ponad 1000 zwierząt, reprezentujących ok. 200 gatunków. Nowy rozdział w historii ogrodu rozpoczął się po powodzi w 1997 r., która doszczętnie zniszczyła wyspę. Przy odbudowie zredukowano do minimum tradycyjne klatki, tworząc okazałe wybiegi, zapewniające zwierzętom warunki zbliżone do naturalnych. W specjalnych bunkrach można podejrzeć zachowania wilków, czy obserwować uchatki kalifornijskie przez szklane ścianki basenu. Furore wśród zwiedzających robią goryle i stado żyraf.

Adresa/adres: ul. Spacerowa 10, 45-094 Opole / tel.: +48 774 564 267, 774 542 858 / www.zoo.opole.pl

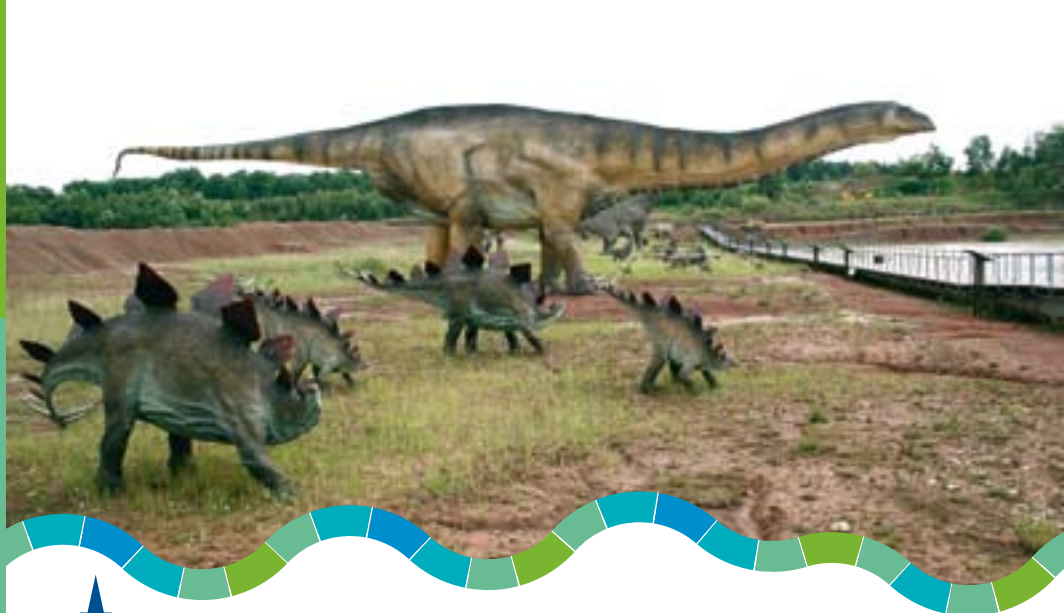
Stobrawská chráněná krajinná oblast **Stobrowski Park Krajobrazowy**

Chráněná krajinná oblast vznikla v povodí Stobrawy, Budkowiczanky, Bogacice, Brynice a Smortawy zaujímá plochu přes 52 tis. ha a patří k největším krajinným oblastem v Polsku. V nížinách převažují vodní a mokřadní stanoviště zahrnující oblasti Stobrowsko-Turawských lesů, kde převažují bory. Geologickou a krajinnou atrakci představují zcela zarostlé písečné dmy dosahující výšky dvaceti metrů. Na území parku je evidováno 49 zákonem chráněných rostlinných druhů a 16 druhů uvedených na červeném seznamu, 250 druhů chráněných zvířat, z toho 165 druhů ptáků. V oblasti je řada paláců, zámků a sakrálních objektů.

Položony w dorzeczu Stobrawy, Budkowiczanky, Bogacicy, Brynicy i Smortawy, zajmuje powierzchnię ponad 52 tys. ha i należy do największych parków krajobrazowych w Polsce. Na nizinnym terenie dominują siedliska wodno-błotne, obejmujące obszar Lasów Stobrowsko-Turawskich, w których przeważają bory sosnowe. Atrakcję geologiczną i krajobrazową stanowią dochodzące do 20 metrów, obecnie całkowicie porośnięte, wydmy. Na terenie parku zarejestrowano 49 gatunków roślin prawnie chronionych oraz 16 gatunków z polskiej czerwonej listy, 250 gatunków chronionych zwierząt, w tym 165 gatunków ptaków. Obszar obfituje w budowle pałacowe i zamkowe oraz w obiekty sakralne.

Adresa/adres: Ładza ul. Reymonta 3, 46-034 Pokój / tel.: + 48 774 693 550 / www.spk.zopk.pl

JuraPark Krasiejów

JuraPark Krasiejów

Archeologické vykopávky v Krasiejówě začaly na počátku devadesátých let, kdy prof. Jerzy Dzik, povzbuzený vyprávěním svého studenta přijel do zdejších povrchových dolů a krátce nato ve slínu našel lebku fitozaura. Brzo se ukázalo, že důlní dílo provozované cementárnou Górażdże je obrovským hřbitovem zvířat z doby před 230 miliony let. Pravděpodobně nejstarším na světě. Paleontologické práce stále pokračují. Krasiejów díky JuraParku přeměnil naleziště na cenný turistický produkt místo volnočasových aktivit spojených se získáváním nových poznatků. Na obrovské ploše, mezi maketami dinosaurů skutečné velikosti tak můžeme, díky moderním virtuálním prostředkům, cestovat v čase a poznávat historii Země.

Wykopalka w Krasiejowie sięgają początku lat 90., gdy zachęcony opowieściami swego magistranta prof. Jerzy Dzik przyjechał do tutejszych kamieniołomów i wkrótce odnalazł w marglu czaszkę fitozaura. Szybko okazało się, że eksploatowane przez cementownię „Górażdże” wyrobisko jest olbrzymim cmentarzem zwierząt sprzed 230 mln lat. Prawdopodobnie najstarszym na świecie. Prace paleontologiczne trwają nadal, ale Krasiejów zamienił się w cenny produkt turystyczny za sprawą parku jurajskiego, będącego atrakcyjnym miejscem rozrywki połączonej z edukacją. Na olbrzymim terenie, wśród makiet naturalnej wielkości dinosaurów, można za pomocą nowoczesnych środków wirtualnego podróżowania przenieść się w czasie, żeby poznać dzieje Ziemi.

Adresa/adres: ul. 1 Maja 10, 46-040 Krasiejów / tel.: +48 774 651 467 / www.juraparkkrasiejow.pl

Chráněná krajinná oblast Hora sv. Anny

Park Krajobrazowy Góra św. Anny

Chráněná oblast se nachází ve střední až východní části Opolského vojvodství, ve strzelecko-opolském a krapkowickém okrese. Zahrnuje území o ploše 5 tis. hektarů chráněných ochranným pásmem o ploše 6,3 tis. hektarů, které tlumí nepříznivý vliv okolních průmyslových oblastí. Z daleka je viditelný vrch, nazývaný Hrbem Chelmu, jehož jádro tvoří triasové vápence a dolomity. Hora sv. Anny představuje v oblasti Slezska nejvýchodněji se vyskytující bývalý vulkán. Kromě unikátních přírodních rezervací stojí za to se zastavit u amfiteátru, u jehož vstupu stojí Pomník povstalcům sochaře Xavera Dunikowského, nebo se vydat na stezku kolem četných historických kostelů.

Park znajduje się w środkowo-wschodniej części województwa opolskiego, na terenie powiatów strzelecko-opolskiego i krapkowickiego. Zajmuje obszar 5 tys. ha, otoczonych otuliną o powierzchni 6,3 tys. ha, która niweluje niekorzystne oddziaływanie pobliskich ośrodków przemysłowych. Z dala widoczne jest wzniesienie nazywane Garbem Chelmu, którego trzon stanowią triasowe wapienie i dolomity. Góra św. Anny jest na Śląsku najdalej wysuniętym na wschód wulkanem. Wśród unikalnych rezerwatów przyrody warto zatrzymać się w amfiteatrze zwieńczonym Pomnikiem Czynu Powstańczego, dłuha Xawerego Dunikowskiego czy odbyć wędrowkę szlakiem licznych zabytkowych kościołów.

Adresa/adres: ul. Leśnicka 10, 47-150 Góra św. Anny / tel.: +48 774 615 074 / www.gsa.zopk.pl

Údolí řeky Mała Panew **Dolina Małej Panwi**

Řeka Mała Panew je jednou z mála polských řek, které si spolu s četnými přítoky uchovaly svůj přirozený tok. Neregulované koryto tvoří malebné meandry skrývající vhodná stanoviště vyder a bobrů. Není náhodou, že kajakáři nazývají Malou Panew opolskou Amazonkou. Říkají, že je „divoká“, ale pro turisty bezpečná. Klidná, ale překvapující. Písečné lavice, různorodé břehy a stromy, které svými větvemi hladkou vodní hladinu protínají na tisíce úzkých proužků. Pouze z úrovně kajaku můžete vidět tyto nádherné scenérie i nevěštní seskupení bludných kamenů.

Mała Panew to jedna z niewielu polskich rzek, które wraz z licznymi dopływami zachowały swój naturalny bieg. Nieuregulowane koryto tworzy malownicze meandry, skrywające siedliska wyder i bobrów. Nie przez przypadek kajakarze nazywają Małą Panew opolską Amazonką. Mówią, że jest „dzika“, ale bezpieczna dla turystów. Spokojna, ale zaskakująca. Piaszczyste łachy, niejednostajne brzegi i drzewa, które swymi gałęziami przecinają gładź wody na tysiące wąskich paseczków. Tylko z poziomu kajaka można zobaczyć bajeczne krajobrazy i rzadkie nagromadzenie głazów narzutowych.

Adresa/adres: Staniszcze Małe, ul. Krzywa 7, 47-113 Kolonowskie / tel./fax: +48 774 611 802, mobil +48 502 300 790 / sjíždění řeky na kajacích/splywy kajakowe: www.dzikachata.pl

Gastronomie

Gastronomia

Záliba v dobrém jídle a pití je stará snad jako lidstvo samo. Jídlo je nejen životní potřeba, ale dobré jídlo je také zážitek. A pokud chcete nějaký region opravdu poznat, měli byste vyzkoušet i jeho kuchyni. To platí také pro oba sousední regiony, při jejichž návštěvě vás čekají jedinečné chuťové zážitky. Málokdo dokáže odolat specialitám připraveným podle originálních receptur, jako jsou pravé Olomoucké tvarůžky nebo křupavý pecen chleba upečený podle 200 let staré receptury v památkově chráněné pekárně v Kuniowě. Příznivci zlatavého moku zase mohou navštívit množství pivovarů a třeba si i pivo sami uvařit. Zastavte se na chvíli a vychutnejte jedinečné chutě a vůně, které jinde nenaleznete.

Upodobanie do dobrego jedzenia i picia jest tak stare jak sama ludzkość. Jedzenie jest nie tylko potrzebą życiową, dobre jedzenie jest również niezwykłym przeżyciem. I jeśli chcemy naprawdę dobrze poznać jakiś region, powinniśmy też posmakować jego kuchni. Ta sama zasada dotyczy dwóch sąsiadujących ze sobą regionów, które w czasie zwiedzania zapewniają niepowtarzalne wrażenia smakowe. Mało kto potrafi oprzeć się specjalom przygotowanych według oryginalnych przepisów, jakimi są prawdziwe ołomunieckie kwargle („tvarůžky“) czy chrupiący bochen chleba upieczony według liczącej 200 lat receptury w zabytkowej piekarni w Kuniowie. Miłośnicy złotego napoju mogą z kolei odwiedzić wiele browarów i nawet sami uwarzyć tam piwo. Warto zatrzymać się na chwilę i podelektować wyjątkowym smakiem i zapachem, jakich nigdzie indziej nie znajdziemy.

🇨🇪 Pivo – tradiční nápoj

Pivo je od pradávna nazýváno „tekutým chlebem“. Nejstarší písemný doklad o výrobě piva pochází z roku 1088. Právo vařit pivo, tzv. právo várečné, bylo jedním z nejdůležitějších a nejvýdělečnějších středověkých městských práv. Díky historickému vývoji je chuť českého piva odlišná než v zahraničí. V Olomouckém kraji se nachází 3 velké pivovary, jejichž historie se datuje hluboko do minulosti.

V hanušovickém pivovaru obklopeném překrásnou přírodou Jeseníků se pivo proslulé svou jedinečnou chutí a znamenitou kvalitou vaří již od roku 1874. V Hanušovicích můžete kromě pivovaru navštívit také **Muzeum pivovarnictví**, které mapuje historii pivovarnictví v Olomouckém kraji – najdete zde právovarečné listy na pergamentu, staré řemeslné nástroje nebo suroviny potřebné pro vznik piva. V Přerově se vaří pivo už od roku 1252, jak dosvědčují četné písemné prameny. V současné době se v Přerově vaří pivo značky **Zubr** spojené s nezaměnitelnou vyváženou chutí, vysoce oceňované odborníky i spotřebiteli. Historie vaření piva v **Litovli** sahá do roku 1291. Chloubou zdejšího pivovaru založeného v roce 1893 je měděná varna zasazená do mramoru. Součástí pivovaru je od léta 2011 minipivovar, kde můžete sledovat celou výrobu na několika metrech a můžete si v něm uvařit i vlastní pivo.

Pivovar Holba Hanušovice – www.holba.cz / Pivovar Litovel – www.litovel.cz / Pivovar Zubr – www.zubr.cz
Adresa: Muzeum pivovarnictví v Hanušovicích, Pivovarská 265, 788 33 Hanušovice / tel.: +420 583 284 699,
+420 774 863 220 / GPS: 50°4'5.592"N, 16°55'38.352"E / otevírací doba: pondělí–pátek 10–16 h., sobota 10–15 h

🇵🇱 Piwo – tradycyjny napój

Piwo od dawien dawna jest nazywane „płynnym chlebem“. Najstarszy pisemny dokument o wytwarzaniu piwa pochodzi z 1088 roku. Prawo warzenia piwa było jednym z najważniejszych i najbardziej poplatnych średniowiecznych praw nadawanych w miastach. Dzięki historycznemu rozwojowi czeskie piwo różni się smakiem od piw zagranicznych. W kraju olomunieckim znajdują się 3 duże browary, których historia sięga daleko w przeszłość.

W browarze w Hanušowicach otoczonej piękną przyrodą Jeseníków piwo słynące ze swojego wyjątkowego smaku i znakomitej jakości warzy się już od 1874 roku. W Hanušowicach oprócz browaru można zwiedzić także **Muzeum Browarnictwa**, które prezentuje historię piwowarstwa w kraju olomunieckim – znajdują się tu akty nadania prawa warzenia piwa, wypisane na pergaminie, dawne narzędzia rzemieślnicze i surowce potrzebne do powstania piwa. W Přerowie warzy się piwo już od 1252 roku, co poświadczają liczne źródła pisane. Obecnie w Přerowie warzy się piwo marki **Zubr** o niepowtarzalnym zrównoważonym smaku, wysoko cenione przez specjalistów i konsumentów. Historia warzenia piwa w miejscowości **Litovel** sięga roku 1291. Chlubą tutejszego browaru, założonego w 1893 roku, jest miedziana warzelnia, osadzona w marmurze. Częścią browaru od lata 2011 jest minibrowar, gdzie na przestrzeni kilku metrów można obejrzeć całą produkcję, można też uwarzyć swoje własne piwo.

Pivovar Holba Hanušovice – www.holba.cz / Pivovar Litovel – www.litovel.cz / Pivovar Zubr – www.zubr.cz
Adres: Muzeum pivovarnictví v Hanušovicích, Pivovarská 265, 788 33 Hanušovice / tel.: +420 583 284 699,
+420 774 863 220 / GPS: 50°4'5.592"N, 16°55'38.352"E / godziny otwarcia: poniedziałek–piątek 10–16 h., sobota 10–15 h

Olomoucké tvarůžky

Kulinářským klenotem Olomouckého kraje jsou Olomoucké tvarůžky známé ojedinělou chutí a typickou vůní. Jsou původním českým sýrem, který začali vyrábět lidé z vesnic okolo Olomouce. O výrobě tvarůžků na Moravě se zmiňují historické prameny už v 15. století. Na trhu se objevily pod názvem Olomoucké tvarůžky už roku 1580. Olomouckým tvarůžkům je v Lošticích, kde se vyrábí, věnováno také muzeum, které je instalováno v místě původní tvarůžkárny od roku 1994. Expozice dokumentuje výrobní technologii, mletí a lisování tvarohu, další výrobní postupy a také výrobce a jejich osudy. V muzeu je řada původních dokladů o výrobě tvarůžků.

RECEPT: Tvarůžková pomazánka jemná: 100 g Olomouckých tvarůžků, 1 cibulka, 100 g másla, sůl, petrželka, červená paprika. K utřenému maslu přidáme jemně utřené tvarůžky, drobně nasekanou cibulku, ochutíme solí, paprikou a vše dobře rozmícháme. Mažeme na chléb nebo plátek veku, zdobíme zelenou petrželkou, ředkvičkou nebo rajčaty.

Adresa: Muzeum Olomouckých tvarůžků A. W. spol. s r.o., Palackého 4, 789 83 Loštice / tel.: +420 583 401 211, +420 583 401 212 / www.tvaruzky.cz / GPS: 49°42'14.875"N, 16°53'21.619"E / otevírací doba: červenec a srpen pravidelné prohlídky po–pá 9–15.30 (so–ne po předchozí rezervaci), ostatní měsíce po předchozí rezervaci – více na www.tvaruzky.cz

Serki olomunieckie (kwargle)

Kulinárním skarbem kraje olomunieckiego są serki olomunieckie (czes. tvarůžek, czyli zgliwiały serek, kwargiel), słynące z niepowtarzalnego smaku i charakterystycznego zapachu. To oryginalny czeski ser, który zaczęli produkować mieszkańcy wsi w okolicy Olomuńca. O wytwarzaniu zgliwiałych serków na Morawach wspominają źródła historyczne już w XV wieku. Na rynku pojawiły się pod nazwą Olomoucké tvarůžky (serki olomunieckie) już w 1580 roku Serkom olomunieckim poświęcono w Lošticach, gdzie są produkowane, także muzeum, które urządzono w miejscu pierwotnej serowni w 1994 roku. Ekspozycja dokumentuje technologię produkcji, mielenie i wyciskanie twarogu, pozostałe procesy produkcyjne, a także wytwórców kwargli i ich losy. W muzeum jest wiele oryginalnych dokumentów o produkcji serków olomunieckich.

PRZEPIS: Łagodna pasta z serków olomunieckich (kwargli): 100 g serków (kwargli) olomunieckich, 1 cebulka, 100 g masła, sól, pietruszka, czerwona papryka. Do utartego masła dodajemy drobno startę kwargle, drobno posiekaną cebulkę, przyprawiamy solą, papryką i wszystko dokładnie mieszamy. Smarujemy kromki chleba lub bułki, dekorujemy zieloną pietruszką, rzodkiewką lub pomidorami.

Adres: ul. ČSA 19, 785 01 Šternberk / tel.: +420 587 571 278 / www.expozicecasu.cz / GPS: 49°43'46.516"N, 17°17'50.673"E / godziny otwarcia: lipiec i sierpień regularne zwiedzanie pon.–pt. 9.00–15.30 (sob.–niedz. po wcześniejszej rezerwacji), inne miesiące po wcześniejszej rezerwacji – więcej na www.tvaruzky.cz

Sýr Niva – Mlékárna Otínoves **Ser Niva – Mleczarnia Otínoves**

Oblíbený sýr jemné a zároveň pikantní chuti je tradičním výrobkem Mlékárny Otínoves, kde se vyrábí již od roku 1963. Produkce mléka v Moravském krasu, v jedné z nejčistších lokalit v České republice, společně s postupem výroby a zrání, dává v Olomouckém kraji vzniknout sýru jedinečné chuti. Pro výrobu je využíváno ušlechtilých plísni. Servíruje se po dozrání za přibližně čtyři týdny. Mezi labužníky je nejoblíbenějším spojením sýru Niva s červeným vínem, čerstvou zeleninou nebo ořechy. Oblíbené je také využití v teplé kuchyni.

Ulubiony przez smakoszy ser, o delikatnym i jednocześnie pikantnym smaku, jest tradycyjnym wyrobem Mleczarni Otínoves, gdzie wytwarza się go już od 1963 roku. Mleko z rejonu Morawskiego Krasu, jednego z najczystszych miejsc w Republice Czeskiej, w połączeniu z procesem produkcji i dojrzewania, umożliwia powstanie w kraju olomunieckim sera o wyjątkowym smaku. Do produkcji są wykorzystywane pleśnie szlachetne. Serwuje się po zakończeniu procesu dojrzewania, który trwa około czterech tygodni. Wśród smakoszy najpopularniejsze jest połączenie sera Niva z czerwonym winem, świeżymi warzywami lub orzechami. Sera używa się też chętnie do dań na gorąco.

Adresa/adres: Mlékárna Otínoves s.r.o., 798 61 Otínoves 201 / tel.: +420 582 395 033 / www.mot.cz /
 GPS: 49°25'0.34"N, 16°51'57.24"E

Památkově chráněná pekárna v Kuniowě **Zabytkowa piekarnia w Kuniowie**

V Kuniowě u Kluczborku se dochovaly zbytky pekárny a kovárny z 19. století, tvořící kulturní dědictví regionu. Díky iniciativě obyvatel vesnice byly objekty, nacházející se v soukromých rukou, propojeny do jednoho celku nazvaného Památník regionální historie a řemesel. V peci kovárny postavené ze slinutých cihel je kována Kuniowská podkova. Zájemci si mohou zkusit přípravu těsta podle původní předpisu starého 200 let a po upečení chleba také na místě ochutnat a odpočinout si na dřevěných lavicích. Chutná tak, že si budete prstíky olizovat.

W Kuniowie koło Kluczborka zachowały się pozostałości XIX-wiecznej piekarni i kuźni, stanowiące kulturowe dziedzictwo regionu. Dzięki inicjatywie mieszkańców wsi znajdujące się w prywatnych rękach obiekty połączono w kompleks pod nazwą „Izba Pamięci Regionalnej i Rzemiosła”. W piecu kuźni z klinkierowej cegły wykuvana jest „Podkova Kuniowa”. Chętni mogą sami przygotować ciasto według oryginalnej receptury sprzed 200 lat i po wypieczeniu chleba, na miejscu przystąpić do degustacji, odpoczywając przy drewnianych ławach. Smakuje tak, że palce lizać.

Adresa/adres: ul. Kuniów 74, 46-200 Kuniów / tel.: +48 774 180 584 / www.kuniow.pl

Pivovar v Namysłowie Browar w Namysłowie

První zmínka o udělení pivovarečného práva Namysłowu pochází z r. 1321. Roku 1536 vznikl na zámku – místě známém díky uzavření míru mezi králem Kazimírem Velkým a císařem Karlem Lucemburským – první pivovar. Pivovar existující do dnešního dne otevřel duryňský podnikatel, který odkoupil varnu od johanitů a založil zde velký podnik. Pivovar a zámek si lze v současné době prohlédnout pouze zevnitř. Dále zde můžete navštívit také pozdně gotický kostel sv. Petra a Pavla z počátku 15. století. U radnice v centru města stojí renesanční kašna a o několik metrů dál také restaurována Krakovská brána z druhé poloviny 14. století.

Pierwsza wzmianka o nadaniu w Namysłowie prawa warzenia piwa pochodzi z 1321 r. W roku 1536 na zamku – znanym z zawarcia pokoju między królem Kazimierzem Wielkim a cesarzem Karolem Luksemburskim – powstał pierwszy browar. Istniejący po dziś dzień zakład piwowarski uruchomił pochodzący z Turyngii przedsiębiorca, który odkupił warzelnię od Joannitów i przekształcił ją w duże przedsiębiorstwo. Browar i zamek można obecnie zobaczyć tylko z zewnątrz. Przy okazji warto zwiedzić znajdujący się obok kościół Franciszkanów z I poł. XIV w., a także późnogotycki kościół pw. św. Piotra i Pawła z pocz. XV w. Przy ratuszu w centrum miasta znajduje się renesansowa fontanna, a kilkaset metrów dalej odrestaurowana Brama Krakowska z II poł. XIV w.

www.namyslow.eu

Pivovar v Glubčičich Browar w Glubczycach

V roce 1856 pivovar odkoupil od města August Weberbauer a krátce na to z něj udělal největší pivovarský provoz v okolí. Kolem roku 1880 byl vybaven parním strojem. V roce 1892 dosáhla roční produkce pivovaru 14 000 hektolitrů piva. Aby se podnik stal závislým na atmosférických podmínkách a vyřešil problematiku chlazení nápoje, zakoupil ve wrocławské firmě Guttsmann stroj na výrobu ledu. Po válce byl pivovar znárodněn a v současné době jej provozuje soukromá firma. Objekty nacházející se na dvou místech si lze prohlédnout pouze zvenčí. Prohlédněte si také Mariánský sloup z roku 1738, stojící před obnovenou radnicí, a navštivte místní kostely – gotický kostel Narození Panny Marie z druhé poloviny 13. století a kostel sv. Anny obnovený v 17. století.

W 1856 r. piwowar August Weberbauer odkupił browar od miasta i w krótkim czasie uczynił z niego największy zakład piwowarski w okolicy. Około 1880 r. wyposażono go w maszynę parową. W 1892 r. roczna produkcja browaru osiągnęła 14 000 hl piwa. Aby uniezależnić się od warunków atmosferycznych i rozwiązać problem chłodzenia napoju, zakupiono we wrocławskiej firmie Guttsmann maszynę do produkcji lodu. Po wojnie browar został upaństwowiony, a obecnie należy do prywatnej spółki. Znajdujące się w dwóch miejscach obiekty można obejrzeć jedynie z zewnątrz. Po sąsiedztwu warto zatrzymać się przy Kolumnie Maryjnej z 1738 r., stojącej na tle odbudowanego ratusza, oraz zwiedzić kościoły – gotycki pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny z II poł. XIII w. i odbudowaną w XVII w. świątynię pw. św. Anny.

www.glubczyce.pl

OLMOUC region

Olomouc • Střední Morava • Jeseníky
Ołomuniec • Morawy Środkowe • Jesioniki

Turistická karta Olomouc region Card vám umožní poznat nejzajímavější místa v Olomouci, na Střední Moravě a v Jeseníkách zdarma nebo s výraznou slevou.

Poznávejte, bavte se a ušetřete stovky korun!

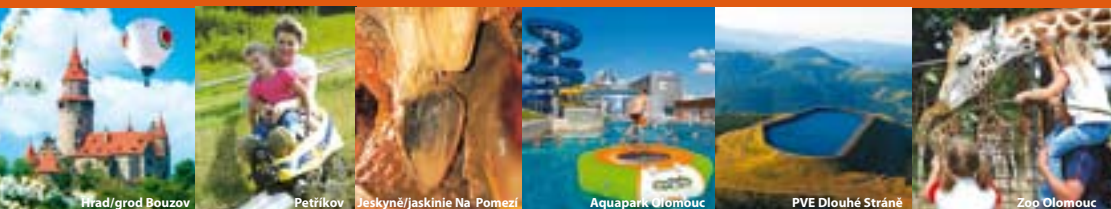
Karta turystyczna Olomouc region Card umožní poznání najciekawszych miejsc w Ołomuńcu, na Morawach Środkowych bezpłatnie lub z dużą zniżką.

Poznawaj, baw się i zaoszczędź setki korun!

**ZDARMA
BEZPŁATNIE**

75
míst/ miejsc

- hrady • zámky • muzea • divadlo • zoo • zábavné atrakce
- MHD Olomouc • sbírkové skleníky • botanická zahrada
- arboretum • minigolf • golf
- grody • zamki • muzea • atrakcje rozrywkowe • zoo
- komunikacja miejska w Ołomuńcu • szklarnie
- ogród botaniczny • arboretum • minigolf • golf • teatr

**SLEVY
ZNIŽKI**

120
míst/ miejsc

- lázeňské procedury • bazény • aquaparky • jeskyně
- sport • restaurace • ubytování • adrenalinové zážitky
- muzea • památky
- zabiegi sanatoryjne • baseny • aquaparki • jaskinie • sport
- restauracje • noclegi • sporty adrenalinowe • muzea • zabytki

Kartu zakoupíte na 55 místech v Olomouckém kraji, především v informačních centrech, vybraných památkách a ubytovacích zařízeních.

Kartę można kupić w min. 55 miejscach w Kraju Ołomunieckim, przede wszystkim w centrach informacyjnych, wybranych zabytkach i obiektach noclegowych.

Cena	dospělý/dorosły	dítě/dziecko
48 hod./godz.	180 Kč	90 Kč
5 dní/dniowa	360 Kč	180 Kč

Podrobné informace o kartě, jejím využití a aktuálních cenách na/Szczegółowe informacje o karcie, jej wykorzystaniu i aktualnych cenach na www.olomoucregioncard.cz

Informační centra – Olomoucký kraj System informacji turystycznej Kraju Ołomunieckiego

BĚLÁ POD PRADĚDEM

Informační centrum
Domašov 4, 790 85
tel.: 584 452 834
www.bela.cz

BLUDOV

MIS - Kulturní dům Bludov
tř. A. Kašpara 353, 789 61
tel.: 583 238 177
www.bludov.cz

HANUŠOVICE

Městské informační centrum
Hlavní 137, 788 33
tel.: 583 285 615
www.hanusovice.info

HORKA NAD MORAVOU

Turisticko informační centrum
a ekologická poradna
Skrbeňská 669/70, 788 33
tel.: 585 154 711
www.slunakov.cz

HRANICE

Městské informační centrum
Masarykovo nám. 71, 753 01
tel.: 581 607 479
www.mic.hranice.cz

JAVORNÍK

Městské informační centrum
Nádražní 160, 790 70
tel.: 584 440 688, 584 440 276
www.javornicko.cz

JESENÍK

Informační centrum Jesenicka
Palackého 2/1341, 790 01
tel.: 584 498 155, 584 459 514
www.jesenik.org

KOJETÍN

Vzdělávací a informační centrum
Masarykovo nám. 8, 752 01
tel.: 581 202 202
www.kojetin.cz/meks

KONICE

Městské kulturní středisko
Kostelní 46, 798 52
tel.: 582 397 250
www.konice.cz

KOUTY NAD DESNOU

Informační centrum
Elektrárny Dlouhé Stráně
prodejna Helia sport
Kouty nad Desnou, 788 11
tel.: 585 438 100, 583 283 282
www.dlouhestrane.cz/
cs/informacnicentrum

LIPOVÁ – LÁZNĚ

Informační centrum
Lipová - lázně 476, 790 61
tel.: 584 421 209
www.ic-lipova.cz

LIPNÍK NAD BEČVOU

Turistické informační centrum
Nám. T. G. Masaryka 13, 751 31
tel.: 581 773 763
www.mesto-lipnik.cz

LITOVEL

Turistické informační centrum
nám. Přemysla Otakara 754, 784 01
tel.: 585 342 300
www.mestolitovel.cz

MIKULOVICE

Místní knihovna
a informační středisko
Hlavní 214, 790 83
tel.: 584 429 381
www.mikulovice.cz

MOHELNICE

Informace při MěÚ Mohelnice
nám. Svobody 1, 789 85
tel.: 583 452 111
www.regionmohelnicko.cz

MORAVSKÝ BEROUN

Městské kulturní a turistické
informační centrum
náměstí 9. května 4, 793 05
tel.: 554 773 147, 554 254 546
www.morberoun.cz

NÁMĚŠŤ NA HANÉ

Turistické informační centrum
Hrad 1, 783 44
tel.: 585 952 184
zamek.namestnahane.cz

OLMOUC

Informační centrum Olomouc
Horní náměstí, 771 27
(podloubí radnice)
tel.: 585 513 385, 585 513 392
tourism.olomouc.eu

OLMOUC

ČD centrum Olomouc hl. n.
Jeremenkova 23, 772 00
tel.: 972 741 490

OLMOUC

Tourist centrum s. r. o.
Švédská 10, 772 00
tel.: 585 231 460, 585 233 000
www.tourist-centrum.cz

OLMOUC

Informační centrum pro mládež
Janského 1, 772 00
tel.: 739 452 451
www.icm.ddmolomouc.cz

PROSTĚJOV

Regionální informační centrum,
Pernštýnské náměstí 8
(v prostějovském zámku), 796 01
tel.: 582 329 722-723
www.prostejov.eu

PŘEROV

Městské informační centrum
Kratochvílova 14, 750 00
tel.: 581 217 187
www.mu-prerov.cz

STARÉ MĚSTO

Turistické informační centrum
náměstí Osvobození 166, 788 32
tel.: 583 239 134
www.stare mesto.info

ŠTERNBERK

Městské informační centrum
ČSA 19, 785 01
tel.: 585 571 243
www.sternberk.eu

ŠTÍTY

Turistické informační centrum
nám. Míru 55, 789 91
tel.: 583 440 109
www.stity.cz

ŠUMPERK

Regionální a městské informační
centrum
Hlavní třída 22, 787 01
tel.: 583 214 000
www.infosumperk.cz

UNIČOV

Městské informační centrum
Masarykovo nám. 29, 783 91
tel.: 585 054 880
www.unicov.cz

VELKÉ KUNĚTICE

Informační centrum
Velké Kunětice 146, 790 52
tel.: 584 432 095
www.velkekunetice.cz

VELKÉ LOSINY

Informační centrum a knihovna
Lázeňská ul. 674, 788 15
tel.: 583 248 248
www.losiny.cz

VIDNAVA

Informační centrum
Radniční ulice 84, 790 55
tel.: 588 517 237
www.vidnava.cz

ZÁBŘEH

Infocentrum Zábřeh
ČSA 1, 789 01
tel.: 583 411 653
tourism.zabreh.cz

ZLATÉ HORY

Městské informační centrum
Bezručova 144, 793 76
tel.: 584 425 397
www.zlatehory.cz

ŽULOVÁ

Informační středisko
Josefské nám. 1, 790 65
tel.: 584 437 151
www.zulovsko.cz

Informační centra – Opolské vojvodství

System informacji turystycznej Województwa Opolskiego

OPOLSKIE CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ

ul. Żeromskiego 3
Tel./fax: +48 77 44 12 522
info@ocit.pl
www.visitopolskie.pl

BRZEG

Punkt Informacji Turystycznej
w Brzegu
Rynek – Ratusz, 49-300 Brzeg
tel.: +48 774 160 040
www.brzeg.pl

BYCZYNA

Byczyński Punkt Informacji
Turystycznej w Byczynie
ul. Rynek 1, 46-220 Byczyna
tel.: +48 774 134 150 wew. 30
promocja@byczyna.pl
www.byczyna.pl

GLUCHOŁAZY

Centrum Informacji Turystycznej
w Glucholazach
pl. Basztowy 4a, 48-340 Glucholazy
tel.: 77 43 91 453
cit@glucholazy.pl
www.glucholazy.pl

PUNKT INFORMACJI TURYSTYCZNEJ GMINY LEŚNICA

Informacja turystyczna Góra Św. Anny
ul. Rynek 8, 47-154 Góra św. Anny
tel.: +48 774 026 558
turystyka@lesnica.pl
www.lesnica.pl

KAMIEŃ ŚLĄSKI

Centrum Informacji Turystycznej
Gminy Gogolin w Kamieniu Śląskim
ul. Pl. Myśliwca 5, 47-325 Kamień
Śląski
tel.: +48 774 671 329,
+48 506 063 455
cit@kamienislaski.pl
www.gogolin.pl

KLUCZBORK

Kluczborsko-Oleska Lokalna
Organizacja Turystyczna
ul. Katowicka 1, 46-200 Kluczbork
tel.: +48 774 185 218 wew. 154
www.kolot.republika.pl

KORFANTÓW

Gminne Centrum Informacji
w Korfantomie
ul. Rynek 4, 48-317 Korfantów
tel.: +48 774 343 820
gci@korfantow.pl
www.korfantow.pl

NYSA

Punkt Informacji Turystycznej
w Nysie
ul. Piastowska 19, 48-300 Nysa
tel.: +48 77 43 34 971,
+48 602 654 128
bastion@twierdzanysa.pl
www.informacja-turystyczna.nysa.pl

OLEŚNO

Punkt Informacji Turystycznej
w Oleśnie
ul. Jaronia 7, 46-300 Oleśno
tel.: +48 343 582 438
www.oleskiemuzeum.pl

OPOLE

Miejska Informacja Turystyczna
w Opolu
ul. Rynek 23, 45-015 Opole
tel.: +48 774 511 987
oleskiemuzeum@op.pl
www.opole.pl

PACZKÓW

Centrum Informacji Turystycznej
w Paczkowie
ul. Wojska Polskiego 23 (Dom Kata)
tel.: 77 541 86 61
cit@paczkow.pl
www.paczkow.pl

POKOJ

Centrum Rozwoju i Promocji Turystyki
w Pokoju
ul.1 Maja 26, 46-034 Pokój
Tel./fax: 77 469 30 32
cript.pokoj@wp.pl

TURAWA

Punkt Informacji Turystycznej
w Turawie, ul. Opolska 33
46-045 Turawa
tel.: +48 77 42 12 044
gbpturawa@o2.pl
www.turawa.pl

CESTOVÁNÍ ČASEM PODRÓŽOWANIE W CZASIE

www.cestovanicasem.cz

www.podrozowaniewczasie.pl

- Vydáno v rámci projektu Cestování časem, který je realizován z OPPS ČR-PL 2007-13 a je spolufinancován z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF).
- Wydano w ramach projektu Podróżowanie w czasie, który jest realizowany z POWT RCZ-RP 2007-2013 i współfinansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Vydal/Wydawca: Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc, 2012, e-mail: tourism@kr-olomoucky.cz, www.kr-olomoucky.cz, tel.: +420 585 508 111, fax: +420 585 508 832, 1. vydání/I wydanie
Design, texty, zpracování/Projekt, teksty, opracowanie: Comtech, spol. s r. o., Lorencova 3791, 760 01 Zlín, tel.: +420 577 210 238, www.icomtech.cz

Foto: Eva Plutová, m-ARK, archiv Olomouckého kraje, archiv Opolského vojvodství a zapojených atrakcí/Eva Plutová, m-ARK, archiwum Kraju Olomunieckiego i prezentowanych atrakcji oraz archiwum Województwa Opolskiego

Mapy: JENA Šumperk

Tisk/Druk: Comtech, spol. s r. o.

ISBN: 978-80-87535-28-8

NEPRODEJNÉ/EGZEMPLARZ BEZPŁATNY